Ն. 754 1887 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 26 ՓԷՆՃՇԷՆՊԻՀ ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 23 ԻՒՉԻՒՆՃԻՒՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

4րնճի, 2նճի վէ 3նճի սահիֆէլէրտէ սաթըրը ղր. 6
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հա. » 3
Մէքթուպը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէքթուպ հագգընտա կա- ... ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա։ ... ճաուլը

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սոֆիա–ըն թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, Պապը Ալի Պուլկար հիւքիւմէթի թարաֆընտան Շարգի Րումէլի հուտուտընտա Մուսթաֆա Բաշատա թէէսիս խըլընմըշ օլան կէօմրիւկի գալտըրըլմանը գապուլ վէ թաստիգ էյլէմիշ տիր։

Պունտան մաատա Պուլկարիսթանա ագտարմա օլընմագ իւզրէ մէմալիքը էնէնէյլէէտէն Օսմանիյէ լիմանլարընա վիւրուտ իտէն էմթաատան շիմտիյէ գատար մէզքիւր լիմանլարտա 100տէ 8 վէ Պուլկարիսթանա հինտ տուխուլլէրինտէ թէքրար 100տէ 8 րէսմ կէօմրիւք ալընըր իտի, շիմտի մէզքիւր լիմանլարտա գըյմէթը մուխամմէնէլէրի իւզէրինէ ճանըպիւ 100տէ 1 կէօմրիւք ախզ օլունաճագ տըր։

Սաատէ Բ տախի Սոֆիա–ըն պու մէսէլէ ֆըգրասընը նագլ իլէ, պու մէսէլէ հագգընտա հէնուզ հիչ պիր գարարը գաթի վէրիլմէմիշ օլտուղունը թանզիմաթը մէվզուգ էյլէմէ խուսուսէ իսթինատէն պէյան իտէյոր։

* *

Սոֆիատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, մէթրօբօլիթ Գլէման՝ քէնտիսինին Սոֆիատան մուֆարէգաթը մատտէսինէ տաիր Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի իլէ քէնտի պէյնինտէ ճէրէյան իտէն մուխապէրաթըն էվրագը Բէթէրսպուրկա իրսալ էյլէմէգընը Բէթէրսպուրկտա մուգիմ տուվէլը էճնէպիյէ բօլիթիգա մէմուրլարընտան պիրինէ թէսլիմ էյլէմիշ օլտուղու կիպի, մահալը մէմուրիյէթի օլան Թըռնովատա իգամէթի գապըլ օլմատըղընտան պահսիլէ, կէնտիսի Րուսիատա իգամէթ իթմէք իչին տախի մէզունիյէթ թալէպ էյլէմիշ տիր։

* *

Սոֆիատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինին պիր իսթիգրազ ագտը իչին Վիեննա պանգալարը իլէ իճրա էյլէտիկի մուգավէլէ՝ ճէլէք գամիլէն մէնթուտ օլմըշ տըր։

Մէզքիւր իսթիգրազըն ագտը իչին Պուգրէշ պանգէրլէրի իլէ տախի մուգավէլէ էյլէնմիշ իսէ տէ, մէզքիւր մուգավէլէնին տախի մուվաֆֆագըյէթսիզ օլմասը մուհթէմէլ կէօրիւլմէքտէ իմիշ։

ՇԱՐԳԻ ՐՈՒՄԷԼԻ ՎԷՐԿԻՍԻ

Ախիրէն Սոֆիատան շէհրիմիզէ ավտէթ իտէն Տուլունը Ումումիյէ մէճլիսը խազրէսի Մ. Նօգլէնին՝ Շարգի Րումէլի վէրկիլէրինին թէճտիրինէ տաիր Պուլկար հիւքիւմէթի իլէ ագտ ու իմզա իթտիկի սուրէթը թէսվիյէ մուճիպինճէ, 1885 սէնէսի 1է գատար վէրկիլի մէզքիւրըն պագայասը 1882 դեկտ. 8 թարիխինտէ Շարգի Րումէլի մէճլիսը ումումիսի թարաֆընտան գապուլ օլընան գանունէ թէթպիգան էտասընա թէվֆիգէն թէսվիյէ օլընաճագ, եանի կէօմրիւք հասըլաթը տախի տախիլ օլտուղու հալտէ սէնէվի 185,000 լիրա Օսմանի թէէտիյէ օլընաճագ տըր։

Պագայա մէզքիւրէնին մէճմուը՝ 17,729,258 ֆրանգա պալիղ օլըյոր։

1885 սէպտէմպէր 1տէն իշպու սուրէթը թէսվիյէ թարիխինէ գատար Շարգի Րումէլի վէրկիսի՝ վիլայէթը մէզքիւրէնին վարիտաթը սաֆիյէսինին 10տա 3իւ նիսպէթի էսասը իւզէրինէ թէսվիյէ օլընաճագ տըր։ Խազինէի Օսմանիյէյէ խաստ օլընան Գըրճալը վէ Ռոտոբ գազալարընըն վարիտաթը օլան վէ կէօմրիւկլէրին վարիտաթը տախի տախիլ պուլունան սէնէվի 13,000 լիրա Օսմանի Շարգի Րումէլի վէրկիսինտէն թէնզիլ օլընմըշ տըր։

1885 սէպտէմպէր 1է, վէ թարիխը մէզքիւրտէն 1887 դեկտեմպեր 31է գատար Շարգի Րումէլինին վէրկի պագայասը՝ սէնէվի պիլա ֆայիզ 500,000 ֆրանգ թէէտիյէսի սուրէթիլէ թէսվիյէ օլընաճագ տըր։

Իշպու պագայա իլէ վէրկիյի սէնէվինին թէէտիյէսի սուրէթի վէ թէֆէրրուաթը Պուլկարիսթան Մէճլիսը վիւքէլասընըն թասվիպի իլէ Պուլկար մալիյէ նազըրը թարաֆընտան գարարլաշտըրըլաճագ տըր։

ՊԱՐՕՆ ՏԸ ՀԻՐՇ

Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ Պարօն տը Հիրշ արասընտա Պապը Ալիտէ թէվամ իտմէքտէ օլան միւզաքէրաթ հէնուզ պիր նէթիճէյէ վասըլ օլամամըշ տըր։

Մէսմուաթըմըզա կէօրէ, Պարօն տը Հիրշ՝ մալիւմաթ վէ մուտալաայաթը սալահիյէթտար մալիւմէսինի թէքրար իլէ, մալահազաթըն պիր գօմիսիօն վասըթասը իլէ թէտգիգինէ պէյանը արզու էյլէմիշ տիր։

Տիկէր թարաֆտան րիվայէթ օլընտըղընա կէօրէ, Պարօն տը Հիրշ թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պիր իսթիգրազ իթասը իչին, Պապը Ալի իլէ Պարօն տը Հիրշ պէյնինտէ միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմէքտէ օլուպ, պու իսթիգրազըն 2 միլեօն լիրատան իպարէթ մի եօգսա տահա ազ մըգտարտա մը օլաճաղը հէնուզ մէճհուլ իմիշ։

* *

Վիեննատա նէշր օլընան Փօլիթիշէ Գօրէսբօնտէնց՝ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ իլէ Պարօն Հիրշ մէյանընտա մուալլագ օլան միւնազաա հագգընտա պէրվէճհը աթի միւթալեաթ պէյան իթմիշ տիր։

«Էշկալը ինթիխապէ կէօրէ, պու մատտէ՝ պաշա պաշ սալլըլարագ գօլայճա հալլ ու թէսվիյէ խըլընէճէք տիր, զիրա հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Պարօն Հիրշէ թալէպ իթտիկի մէպալաղ ախիրէն 50 միլեօն ֆրանգա թէնզիլ օլունըպ, պու իսէ Պարօնը միւշարըլէյհին հիւքիւմէթէ թալէպ իթմէքտէ օլտուղու մէպլաղըն թամամ մըգտարընտա պուլունմագտա տըր։ Խամի հէր իքի թարաֆ՝ էքսիքլիքլէրի ուզլաշըլմա հէր չէյ օլուպ պիթմէր։ Թարաֆէյնին արզուսու տա պունտան իպարէթ խալաքի թէէմինէն րիվայէթ օլունըյոր»։

«Մամաֆիհ Պապը Ալի իլէ Պարօն Հիրշ արասընտա տիկէր պիր մատտէ գալըյոր, պու մատտէ վագըա պէօյլէ օ գատար էհէմմիյէթլի տէյիլ իսէ տէ, հալէ գամիլէն նազարը տիգգաթտէն տուշիւրիւլէճէք տէյիլ տիր։ Պու մէսէլէ իսէ 1874 սէնէսինտէն պէրի մէվգուֆ օլուպ, սէնէի մէզքիւրէտէ Թիւրքիա թարաֆընտան Պարիզտէ սէֆիր պուլունան Սատըգ Բաշա՝ րէֆագաթընտա պուլունան Գարապաճ Կարապետ էֆ. իլէ պէրապէր Ֆօնթէնայ պանգալարը վասըթասը իլէ 40 միլեօնլըգ պիր իսթիգրազ մուգավէլէսինի իմզա իթմիշ, վէ պու իսթիգրազըն ֆայիզի թահվիլաթըն տա մէզքիւրէ պանգա թէէմինէ իտիլմիշ տիր։ Իսթիգրազըն ագտընտան պիր ազ վագըթ սօնրա մուգրիզլէրէ իշպու էլ չէքտիրիլմիշ, թահվիլաթը տախի կէրի ալընմըշ իսէ տէ, պու իսթիգրազտա պէօյլէճէ պիր հիսսէսի օլան Պարօն Հիրշ թահվիլաթընը սագլայըպ իատէ իթմէմիշ վէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէ ալէյհինտէ տավա իքամէ իթմիշ իտի։ Պու իտտիաթ սէրտ ու իթհամ էյլէմիշ տիր։ Պու իշ ուզուն պիր միւտտէթ, 1875տէն 1885է գատար օլան զաման իչինտէ հէճ խաթըրտա կէլմէմիշ տիր»։

«Պունտան իքի սէնէ ագտէմ Պարօն Հիրշ՝ Ֆօնթէնայ տէ Օսմանլը Պանգասընա պէրապէր Շարգ շիմէնտիֆէրլէրինին իլթիզամ իմթիյազընը թալէպ իթմէքտէ, օ զաման մագամը Սատարէթտէ պուլունան Սաիտ Բաշա հազրէթլէրի Պարօնըն թալէպընը գապուլ էտիլմէսի իչին, խըլաֆը նիզամ ու գանունէ միւշարըլէյհին պէտէլի թէէտիյէ օլունմըշ թահվիլաթըն սագլամագ օլտուղունը միւպէյյին նէզարէթինտէն աշքեար էտըլմիշ, վէ օլ պապտա Պարօն Հիրշ ալէյհինտէ իգամէ օլունմուշ տավայը Գարապաճ Կարապետ էֆ. էլինտէ իտտիաթըն ալէյհինտէ կէօրէ պու մէսէլէ Պարօնըն խալէլտար օլտուղու գըսմըն էսասէն թագիպ էթմէմէսի թէմէնի խըլընմըշ, վէ իշպու մէսէլէ Պարօն տը Հիրշ Սթամպօլտան հարէքէթ էթտիկտէն սօնրա Սատրազամ Քեամիլ Բաշա հազրէթլէրի տօղրուտան տօղրույա միւշարըլէյհ պանգէրէ իւզլէշմէ արզու պուլունմըշ, տահա մէգ-...»

...քիւրըն թէէխխուրինի էմր իտէրէք պու մանիայը օրթատան գալտըրմըշ տըր։ Պու թէէխխուր՝ Պարօնըն Տէրսաատէյի իգամէթի միւտտէթինճէ իմթիտատ իտէճէք տիր։ Պապը Ալի իլէ Պարօն Հիրշին միւթալէպաթը միւթէգապիլէսինէ տաիր օլան միւզաքէրաթըն տէվամընտա, Պարօնը միւշարըլէյհին ալըրգումը լաղվը մէսէլէսինին ինթաճը պիր նէթիճէ իլէ հալլը մուհթէմէլ կէօրիւլմիւշ տիր։ Իքինճի պիր էհէմմիյէթլի մատտէ իսթիգրազ մէսէլէսի տիր։ Պարօն Հիրշ՝ Թիւրքիայա պու սէրվէթը ագտամէօնին թէմէլինի տէ օրատա ամէլէ կէթիրմիշ օլտուղունտան, Թիւրքիայա մուավէնէթը մալիյէ իթմէքէ հէլէ չէլէպիյէ օլուպ, զամէն Սէլանիք կէօմրիւքլէրինին թէէմինաթըյլա Խազինէի Մալիյէի Օսմանիյէյէ պիր միլեօն լիրալըգ պիր իսթիգրազ վէրմէք նիյէթինտէ պուլունմըշ իմիշ։»

ՊԻՒՏՃԷ

Պիւտճէ գօմիսիօնը ալիսի թարաֆընտան թանզիմ օլընմըշ պէրաթ թէգրիրը Պապը Ալիյէ հէվալէ պուլունմուշ, Պապը Ալիյէ հէվալէ օլունան պիւտճէ մէսէլէսինին պէյանը ալէնէն պէյան էյլէմիշ տիր։ Պու թէգրիրտէ վէքեալէթէ պէօլիւնէն թագսիմ ու թաֆսիլ էյլէտիլմիշ ումումի խարճ ու վարիտաթ թէսպիթ օլունուպ, պիւտճէ գօմիսիօնընըն ինթիհամ էտիլէճէք խարճ իւզէրինէ ալտըղը գարարլար Պապը Ալիյէ արզ ու ինհա պուլունմուշ տըր։

Մէսմուաթըմըզա կէօրէ, իշպու մէսէլէ խուսուսունտա տիկէր պիր գօմիսիօն թանզիմ օլունաճագ, վէ պէտէլը մէզքիւր գամիլէն Պապը Ալիտէ ինթիզար իտիլէճէք տիր։

Մէպոուսլարըն րիվայէթինէ կէօրէ, պիւտճէ գօմիսիօնը լայիհասընըն գապուլ օլունմասը խուսուսունտա մէճլիսը խասսը վիւքէլայա պագըլմասը վէ պէտէլլէրի թէէտիյէ իտիլմէսի թալէպ էյլէնմիշ օլտուղունտան, Պապը Ալի թարաֆընտան թէստիգ իտիլէճէյի ումուլունմագտա տըր։

ԽՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Աթինա կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Եունան բօսթա վէ թէլկրաֆ նազըրը իլէ Իտարէի Մախսուսէնին աճէնթէսի Մ. Միչէլ Թրիֆէմօր պէյնինտէ պիր մուգավէլէնամէ ագտ ու իմզա խըլընմըշ տըր։

Իշպու մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ, Իտարէի Մախսուսէ միւտիրիյէթի Եունան հիւքիւմէթի իլէ ագտը մուգավէլէ իթմիշ օլան տիկէր էճնէպի վափօր գումբանիալարընըն այնի հուգուգ վէ իմթիյազաթընը իսթիհսալ իթմիշ տիր։

Իտարէի Մախսուսէնին Սուրիա վէ Մըսըր խաթթընա իշլէյէն վափօրլարը՝ Պիրէյա տախի ուղրայարագ օրատան ալաճագլարը Եունան բօսթաթան չանթալարընը ուղրատըգլարը պիր իսքէլէլէրէ նագլ իթմէյէ մէճպուր օլաճագլար տըր։

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷ

Տիյարպէքիրլի միւթէվէֆֆա Սրապէ էֆէնտի տավասը մալիւմինին հուգուգը չախսիյէ տավասը՝ տիւն մահքէմէի թիճարէթ իճրա օլընաճագ, հէյէթը մահքէմէ միւտտաիի ումումի մուավինի համիտ պէյին տավասը մալիւմ իչին Տիյարպէքիրտէն չաղըրըլմըշ էյլի վէ սաիրէ խուգմէն հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան սարֆ օլընան 660 լիրա, վէ միւտտաիի չախսի վէքիլի Իզզէթ պէյին տախի միւվէքքիլլէրինին մէսարիֆ վէ զարար զիյանը օլարագ 100,016 ղրուշ հագգընտաքի միւտտաալարընը, վէ միւթէհէմմինէ վէքիլի Թէնկըր Սիմօն էֆէնտինին միւտաֆաասընը խաթըմա իտէրէք մուհաքէմէնին խիթամ պուլտուղունը թարաֆէյնէ թէֆհիմ իթմիշ, վէ վագթ կէչմիշ օլտուղունտան պու պապտաքի գարարընը իլամ ասըլնա գալարագ ճալսէ էրթէսի կիւնինէ թէէխիր էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էնգարէ վիլայէթինտէ գըթըլըգ ալամէթի ըսըն զուհուր իտէն ... Էնգարէ վիլայէթինտէ գըթըլըգտան էսէր գալմատըղընա տաիր էնգարէ մէմուրինի իլէ րուէսայի ռուհանիյէսի վէ միւթէհէյյիզանը թարաֆընտան միւմզի օլարագ Էնգարէ վիլայէթինտէն Մապէյնը Հիւմայուն Շահանէյէ պիր օլունան պիր թէշէքքիւրնամէտէ կէօրէ, Էնգարէ վալիսի Ապէտին Բաշա հազրէթլէրի իլէ մէմուրէն Էնգարէյէ իգամէթ պույուրըլան Շահանէ միւրիվվէթ Շահինշահ պաշը վէ գայրէթ վէ սայէի Ալլահը պատի պէյանդըլ վէ իթթիխազ իթտիկլէրի թէտպիր վէ իհթիյաթլար սայէսինտէ, պիլխասսա միւշտահաքը խէյրի լէ ճէօյլէ 30 հէզար գատար էհալի ... Էնգարէ վիլայէթինտէ գըթըլըգտան էսէր գալմամըշ, վէ ճէմէիյէթը ումումիյէ սաթհը ֆէրահ ու հուզուր իչինտէ սէրփիլմէքտէ տըր։

—Պրուսա կազէթէսինին էնըթթութ՝ Կէօնլիւ վիլայէթինէ կէօնտէրիլէն զէհիրի պիրէր գատար ճամէ քէնտի պէյնինտէ չալըշըլըպ պու զէհիրտէ պէօյլէճէ թարաֆը հազրէթը Բատիշահինտէն 25000 լիրա իհսան պույուրըլմըշ տըր։

—Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրի՝ Րուսիա, Իթալիա վէ Եունան սէֆիրլէրի իլէ մատամլարընա իքրամէն տիւն Սթամպօլտա Ճիհանկիր սէֆարէթխանէսինտէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ էթմիշ տիր։

—Մէճլիսը մէպուսանը միւտիրլէրինին մէճլիսը Մէճարիֆ իլէ մուալլիմին մաաշլարընա տաիր պիր սուրէթը ատիլանէ թէսվիյէյէ խըլընմըշ, մուալլիմինին մաաշլարընըն պէյլէրճէ թէսվիյէ իտիլմէսի պէրլէրտէն օլունաճագ, Մէճարիֆ վարիտաթընըն պատէ վէքիլին աղճէսի Ամլիյէ նէզարէթինտէ մէզքիւր գոմիսիօն մալիյէ հազինէսինին գամուլ օլմասը ամլիյէ թալիմաթընտա իլէ պիր գանուն մէյտանա կէթիրիլմիշ տիր։ Մէճարիֆ պիւտճէսի ..., պունըն Մէճարիֆ նէզարէթինտէ պիր Մէճարիֆ պէօլիւմիւն հազըրլայըշը էմէկի քիւրսիւ ... Մէճարիֆ թարաֆընտան թապ իտիլէճէք ... Մէճարիֆ նէզարէթի պէյնինտէ գոմիսիօնլար թէշքիլ իտիլմիշ, ... Մէճարիֆ Եանբուլ էֆ. հազրէթլէրինին թագտիմ ու ինհայա գումիսիօնը թէսթիգ օլունմըշ տըր։

—Անատօլուտա գըթըլըգ օլընան մահալլէրտէ ինկիլիզ գումբանիասը թարաֆընտան իմտատ թէվզիի ճէշիթ իթտիքլէրի օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

—Մուսուլ Մարօնի բիսգօբօսը Պէնամ Պէննի էֆէնտի՝ Բաբա հազրէթլէրինին Ճիւպիլէ իչինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ պու քէրրէ չէհրիմիզէ կէլմիշ օլուպ, պիրգաչ կիւնէ գատար Րօմայա կիտէճէք տիր։

—Պէչիքթաշ սէքէնէսինտէն պիր Րում ճէմաաթինին կէչէն ճումա էրթէսի ագշամը Պէյօղլունտա Թէբէլպաշը ... Պէյօղլունտա ուզուն պիր ... էդպէն, հէր նասըլ իսէ ագշամը ճանավարի կէլէն պիր գաթիլ իլէ ուղրայարագ, ճիպին չէքիպ ալարագ պիր գաչ պըչագ իլէ ագըրճա եարալամըշ, փօլիսլէր ... քէնտիսինի գաղալարագ ... ճէրէյան իտէն իսթինթագ իլէ թէլգրաֆը մուհաքէմէսինէ թէվտի իթմիշ տիր։

—Պէտրինկլթօնտա Օսմանլը սէֆարէթի պաշքեաթիպի Նուրիգեան Մկրտիչ էֆէնտի՝ մահալը մէմուրիյէթինէ կիտմէք իւզրէ տիւն Պրինտիզիյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Սէլանիք ֆըրգաի ասքէրիյէսի ֆէրիքի Հաֆըզ բէյին պու քէրրէ Վան քէտրիֆ գօմանտանլըղը Նամ իլէ պուլունան միրլիվա Մուսթաֆա Սաֆվէթ բաշա՝ տիւն Սէլանիքտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Կէչէնտէ Պէյօղլունտա Գուլէ գաբուսընտա պիր գավէխանէտէ Իթալիալը Ժօրժը ըսմինտէ պիր կէնճ իլէ թէլէֆ իտէն սալըրգտալը կիւլլէ տիւնքիւնէն Մէլթօ նամ շախս տիւն մահքէմէյէ ճէլպ իտիլէրէք, ճինայէթին թէսպիթի իլէ 15 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմըշ տըր։

—Խարիճիյէ նէզարէթինին մահքէմէլէրի մուավինի Պուլկարիսթան նամ իլէ մէվղուլ պիր միւտտէթտէն պէրի միւտտէթը իմթիտատ Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

ճինայէթտէ 15 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմըշ տըր։

—Խարբութլու իսթինաֆ մահքէմէսի միւտաաիի ումումիսի հաքքընտա պէյ Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Խորէնէ իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէի ումումի մուավինի Յակոպ էֆէնտի Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

Ֆէննը մուսիգիտէ մէհարէթ վէ մուվաֆֆագըյէթի պէյնէլէյ մուսլէհէմ պուլունան Արիսթօթ Բանիօբուլօ էֆ. Մատամ Պաթթէրին Գ. Գարալիէոտօրիյէ իթթիրամէն «Օրիանթալ» սէրլէվհասը թահթընտա պու գէրրէ յէնի պիր էսէրը մուսիգի թանզիմ իթմիշ օլուպ, էսէրը մէզքիւր՝ Րուսիա իւզէրինտէ չալընմագտա մախսուս զայէթ կիւզէլ պիր մագամը գատար հավասը օլտուղունտան, պու կիւզէլ սանաթխանէ ֆի–եաթ իւճուզճա իմթիյազ քէսպ իթմիշ տիր։

Արիսթօթ էֆէնտինին պիլճիւմլէ էսէրլէրի, մէսէլա «գօզէլ-բօլգա», «Ճամ հազրէթը Բատիշահիյէ մախսուս նաղմէ», «Բրիէր օ րօսինեօլ» (եանի պիւլպիւլէ րէճա) վէ «Օրիանթալ» Պէյօղլունտա Մ. Գօմէնտին Եէրին մաղազասընտա ֆիւրուխթ օլընըր։

(Տիկէր պազը հավատիսաթ իչին սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա։)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 7 դեկտ.

Րէիսը ճիւմհուր՝ Մ. Կօալէթի գապինէթօնը թէշքիլինէ մէմուր իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իլան իթտիկիմիզ վէճհիլէ Կրօն. Ժողով տիւն Բաթրիգխանէտէ Տիմաքսեան Գեր. Տ. Համազասպ Եպիսկոպոսըն Ատենապետութիւնը թահթընտա սուրէթը ֆէվգէլատէտէ իճթիմա խըլուպ, նամզատլըղընտան Իզմիր մաթրանլըղընա ճէլպ իտէն Խրիմեան Ամէն. Տ. Մկրտիչ Սրբազանըն մատտէ քեաֆֆէի ազասը հազըր պուլունմըշ տըր։

1.—Մէճլիսը մէզքիւր պաղը միւզաքէրաթ իճրասըյլա իսթիզալ իթտիքտէն սօնրա, Իզմիր գազայի մատտէսինտէն տօլայը էվվէլճէ եազըլան թահրիրաթ վէ թէլէկրաֆըն էճվիպէսինի պիր ան էվվէլ իրսալ իթմէսինի Առաջնորդ Մուրատեան Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրինէ թէքրար իխպար վէրմիշ, վէ տիկէր թարաֆտան Իզմիր Քաղ. Ժողովընա պիր թահրիրաթ եազարագ, մէզքիւր մէզքիւրէ հագգընտա քէնտիսինին (Քաղ. Ժողովըն) եազտըղը ճէվապըն մագպուլ օլմատըղընը, վէ պալքէ պիր օլան թահրիրաթ վէ թէլէկրաֆ Առաջնորդա եազըլտըղընտան, ճէվապը տախի միւշարըլէյհտէն պէքլէնիլտիքինի իշար էյլէմիշ տիր։

2.— Թօգաթտա պիր թազըմ էշխասըն մահալլի Կրօն. Ժողովը իլէ պիր օլարագ Առաջնորդարանտա ույղունսըզլըգլար վէ արպէտալար չըգարմըշ օլտուղլարընա տաիր Առաջն. Տեղապահ Այվազեան Արժ. Տ. Սահակ վարդապետ թարաֆընտան Բաթրիգխանէյէ թէլէկրաֆ չէքիլմիշ խըլուպ օլմաղլա, Կրօն. Ժողով սաիրի պունա ճէվապէն մուամիլէյէ վարդապետէ պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք, փուգուրը հալըն թաֆսիլաթընը հավի պիր րաբօրթօ եազարագ տահա սօնրա Բաթրիգ էֆէնտէ պէքլէմէսինի իշար իթմիշ տիր։

3.—Մուշտան պիր թէլէկրաֆ վէ մահալլի Խառն Ժողովընտան պիր թահրիրաթ վիւրուտ խըլուպ, նիճէ խըլարամէթա բաղմէն Սրունանծեանց Գեր. Տ. Գարեգին Եպիսկոպոսըն Մուշտան միւֆարէգաթընը խապէր վէրմէքտէ օլմաղլա, պիր գարարը ճէթիրէ թէքրար Առաջն. Տեղապահ մէմուրիյէթինին Մուրատեանց Արժ. Տ. Յովհաննէս վարդապետէ հէվալէ օլընտըղը պա թէլէկրաֆ իշար օլընմըշ տըր։

4.— Կիլիկիա Կաթողիկոսը Ամէն. Տ. Մկրտիչ Սրբազանըն Բաթրիգխանէյէ վագը օլան իշարաթընտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Կիլիկիատագի թէպալի մէզհէպ փուգուլարըն կազէթէ միւսալէմէթը օլուպ, Մարաշ, Ադանա, Հաճէն վէ մահալը սաիրէտէ պիր Քաթօլիք վէ մէնտուպլարը մէզհէպ փուգուլարընըն պիրլիկտէ վէ չալըշմագ կէօյրէթինի ազմ իթմիշ տիր։ Վէ գըլըճէ սայէպլըլէ թէպալի մէզհէպ փուգուլարըն իսթիճլաբ էյլէմիշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ միւշարըլէյհ Սրբազան Կաթողիկոս գըլըճ ա-ֆէթինտէն իսթիֆատէ իլէ չալըշան միսիոնարլարըն ինսանիյէթէ վէ Ուրիսթիյանլըղա մուգայիր հալ ու հարէքէթլէրինտէն բէք շիքեայէթ թէշէքքի իթմէքտէ տիր։

Թ. հրէէ–Ր կազէթէսը՝ Բաթրիգ Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին Բաբա հազրէթլէրի նէզտինէ իթմէք իւզրէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ իսթիտա միւսաատէ իթթիքինէ տաիր տիւնքի եազտըղը ֆըգրայը պու կիւն թասհիհ իտէրէք, էրմէնի Կաթօլիք Բաթրիգ վէ Կաթողիկոսը Րութթէլեան Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինին պէօյլէ պիր իսթիտաայա պուլունտըղը պէյան իթմիշ իսէ տէ, Ատանա մէրխասասը Ասլանեան Ֆազ. Կարապետ եպիսկոպոս իլէ Տիարպէքիր մէրխասասը Ֆէրահեան Ֆազ. Յովսէփ եպիսկոպոս միւշարըլէյհ Բաթրիգ վէ Կաթողիկոս թարաֆընտան վէքեալէթէն Բաբա հազրէթլէրինէ Ցօրէլեանը րասիմէսինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ տիւն չէհրիմիզտէն Րօմայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ օլտուղլարընը, Թ. հրէէ–Րըն իշպու թասհիհինին տախի սալը եօգ տըր։

Մաթթէէսեան պատրգրիգ խապէրէ կէօրէ, Բօսթա մէմուրինինտէն Միսաքեան Կարապետ էֆ.-նին 7 եաշընտա պուլունան մախտումը Միսաքեան Հրանտիկ՝ էվվէլքի կիւն Պօղազըն Քէօյլիւնտէ վէֆաթ խըլըպ, ճէնազէ ալայը տիւն իճրա օլունմըշ, վէ Խասքէօյէ նազըլ Միսաքեան խանէտանընա մախսուս մագպէրէտէ տէֆն խըլընմըշ տըր։

Մախսուսօնիյէ իթթիֆագը օլունտըղըղընա կէօրէ, Փափազեան Լևոն պէյ պու քէրրէ Միացեալ Ընկերութիւնըն Տնօրէն Ժողովընա Ատենապետ ինթիխապ խըլընմըշ օլմաղլա, նէճը ու թամամը մէզարիֆէ զըլլէթը ճէհալէթէ տաիմ ու րէֆինէ մէմուր իշպու Ընկերութիւնըն մուավէնէթը վագըրլարընըն տահա մուտիթմալ վէ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ հիւսնիւ ճէրէյանը մէմուրիյէթէ թէրայէթ ու ֆէթանէթը մուվաֆֆագըյէթէ միւմաթի ու իմթիզար օլընըր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՄԱՏԱՄ ՊԱՍԷԱՆ

Պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրու ֆէննը թապապէթին լավութալըգ գըսմընը թահսիլ ու թէճրիպէ իլէ իքմալ իթմիշ օլան մուամիլէհա լավութա Տօգթ. Մատամ Պասեան՝ պազար էրթէսի, չարշէնպէ վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա Սթամպօլտա Բէօրիւ պաշընտա Վ. Սաննի էճզախանէսինտէ, Մահմուտ Բաշատա Գ. Գարամաճեան էճզախանէսինտէ վէ Կէտիկ Բաշատա Մէրճէզ էճզախանէսինտէ, վէ ճէզա Ուսկիւտարտա Ս. Խաչ քիլիսէսի սօգաղընտա քէնտի 3 նումէրօլը խանէսինտէ պուլունաճագ տըր։

—

ՏՕԳԹՕՐ ՊԱՍԷԱՆ

Լավութալըգ ֆէննինէ վէ գարը վէ չօճուգ խաստալըգլարընա գըյամէթ չալըշըմըշ օլուպ Վիեննա, Բարիզ վէ Լօնտրա խաստախանէլէրինտէ թահսիլը ֆէննի իթմիշ քէնտի սօնրա 13 սէնէլիք պիր թէճրիպէ իլէ քեսպը քեմալ իթմիշ տիր։

Մուամիլէյհ Տօգթօր՝ փազարը հէր ճումա վէ պազար կիւնլէրի էօյլէտէն աղշամա գատար Ուսկիւտարտա Ս. Խաչ քիլիսէսի սօգաղընտա 3 նումէրօլը խանէսինտէ թէտավի իտէճէք տիր։

Միւշթէրիլէրինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ պազար էրթէսի, չարշէնպէ վէ ճումա էրթէսի կիւնլէրի տախի Սթամպօլտա Բէօրիւ պաշընտա Վ. Սաննի էճզախանէսինտէ, Մահմուտ Բաշատա Գ. Գարամաճեան էճզախանէսինտէ վէ Կէտիկ Բաշատա Մէրճէզ էճզախանէսինտէ պուլունաճագ տըր։

ՄԻՒՅԹԷՀԻՏԷԱՅԻ ԱՄԷՐԻԳԱՅԱ
ՖԱԶԼԱՅԻ ՎԱՐԻՏԱԹ

Եէնի տիւնեա, էսքի տիւնեայա թաղէ պիր տէրս տահա վէրտի.

Տիւվէլը մուազզամէի Եվրօբա միյանընտա, Ինկիլթէրա իլէ Իթալիա տէվլէթլէրի միւսթէսնա թութուլտուղու հալտէ, պագը գալանլարըն քեաֆֆէսինին տախի պիւտժէլէրինտէ պիր էքի միլեօնտան օն օն իքի միլեօն Ինկիլիզ լիրասը աչըգ պուլունտուղը, վէ սէնէ պէ սէնէ պու աչըգըն տահա զիյատէ գապարմագտա օլտուղը կէօրիւլտիւյի հալտէ, ազամէթ ճիհէթի իլէ պու տէվլէթլէրին հիչ պիրիսինտէն աշաղը գալմայան Միւթթէհիտէ Ամէրիգա տէվլէթինին պիւտժէսինտէ քիւլլիյէթլի ֆազլա տախի կէօրիւնիւբ, մէզքիւր ֆազլայըն նէ սուրէթլէ [illegible] իւզէրինէ տիւշիւնիւլիյօր.

Եօլյէ եա, Ամէրիգանըն հա՞նկը իշի Եվրօբանընքինին աքսինի տէյիլ տիր քի, խազինէյի մալիյէ իշի տէ աքսինի օլմասըն.

Եվրօբա տէվլէթլէրի, խազինէյի մալիյէճէ սէնէվի աչըգլարընը նէ սուրէթլէ [illegible] տիւշիւնիւբ տուրմագտա իքէն, եօթէ եանտա Միւթթէհիտէ Ամէրիգա տէվլէթի տախի, խազինէյի մալիյէնին սէնէվի ֆազլայի վարիտաթընը նէ սուրէթլէ [illegible] տիւշիւնմէքտէ տիր.

Էսքի տիւնեա իլէ եէնի տիւնեա պէյնինտէ միւշահէտէ օլունան պու ազիմ ֆարգըն, մէսարիֆաթը հարպիյէ եիւզիւնտէն իլէրի կէլմէքտէ օլտուղը, այան աշիքեար պիր մատտէ տիր.

Տիւվէլը մուազզամէի Եվրօբա, պիր միլեօնլըգ օրտուլարընը էքի միլեօնա, վէ էքի միլեօնլըգլարը տա 4-5 միլեօնա իպլաղ էյլէմէք իչիւն պիրիպիրլէրի իլէ եարըշա չըգմըշ, վէ էկէր հարպէն պիրիպիրլէրինի էզմէզ իսէլէր, գուվվէի մալիյէ սայէսինտէ եէքտիկէրինի էզմէք եօլունու թութմուշ, վէ պու եօլ պիզզաթուր քեաֆֆէսինի տախի խարապիյէթ կիրտապը ախզընա տօղրու կէօթիւրմէք խթիգամէթինի էլէ ալմըշ իքէն, եօթէ եանտա, հարպ վէ կիզլի վէ աշիքեար տիւշմէն գօմշուլարը պուլունմայան Միւթթէհիտէ Ամէրիգա տէվլէթի, օրտու տէնիլէճէք օրտուսըզ, վէ տօնանմա տէնիլէճէք տօնանմասըզ տա եաշայապիլմէք իքպալինէ նաիլ պուլունմըշ օլտուղընտան, եալընըզ մէսարիֆաթը հարպիյէ ճիհէթի իլէ սէնէվի 20-30 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը քեարըլը չըգտուղը հալտէ, պիւտժէսինին վարիտաթ թարաֆը ֆազլա պուլմագ տա նէ՞ օլուր.

Եալընըզ չու մէսարիֆաթը հարպիյէ ճիհէթի թահթը նազարա ալընտըղընտա, վէ Եվրօբանըն չիմտիքի կիտիշի պու հալտէ տէվամ իթտիքտէ, չօգ տէյիլ 40-50 սէնէտէն, Միւթթէհիտէ Ամէրիգանըն, տուրուպ տուրտուղը եէրտէ Եվրօբայա ղալէպէ իթմիշ օլաճաղը իհթիմալի, աշիքեար միւշահէտէ օլունմագտա տըր.

Ալէմանիա, Ֆրանսա, Աւսթրիա, Ռուսիա վէ Իթալիա, պիրիպիրլէրինի էզմէք իչիւն եէքտիկէրի իլէ ուղրաշմայա չօգլուգ ճան աթմագտալար տա օլուր. չիւնքի պու կիտիշլէ, պիր կիւն Միւթթէհիտէ Ամէրիգա վէ Ինկիլթէրա, քեաֆֆէսինի տէ մալիյէ ճիհէթի իլէ էզիպ, քէնտիլէրինէ զահմէթ պրագմայաճագլար տըր.

Վագըա Իթալիանըն միւվազէնէյի մալիյէսի տէ չիմտիքի հալտէ էյի կիտմիյօր. ֆագաթ Իթալիա իլէ Ինկիլթէրա պէյնինտէ չու ազիմ ֆարգ վար տըր քի, էկէր Ինկիլթէրա տէվլէթի տախի էհալիսինին իքթիտարը նիսպէթինտէ Իթալիա տէվլէթի գատար վէրկի ալաճագ օլուր իսէ, պիւտժէսինի պաչ պաչա կէթիրտիքտէն պաշգա, սէնէվի 30-40 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը տա արթըրապիլիր. վէ արասը բէք չօգ կէչմէքսիզին թէքմիլ տույունը ումումիյէսինի տէ թէմիզլէյիպ, սէնէվի 28 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը ֆայիզտէն տէ գուրթուլուր քի, օլ վագթ, սէնէվի ֆազլայը վարիտաթ, 70-80 միլեօն Ինկիլիզ լիրասընա իպլաղ օլունապիլիր.

Ինկիլթէրայա գըյասէն, ազ չօգ տիւկէր տէվլէթլէրին վէ հաթթա Ֆրանսանըն պիլէ հալլէրի, Իթալիանընքի կիպի տիր.

Պու կիւն պիր պէօյլիւք հարպ վուգու պուլսա, վէ Իթալիա տէվլէթի պիր պէօյլիւք պօզկուն վէրսէ, հէր հէյ իլէ պիրլիքտէ չիմտիքի մալիյէճէ միւվազէնէյի հալի տախի պօզուլապիլիր.

Ֆագաթ Ինկիլթէրանընքի օլ գապիլտէն օլմատըղընտան պաշգա, պու տէվլէթ ղաթէն խայլի վագթլարտան պէրու, պիւտժէտէ ֆազլա պուլտուգճա, օ ֆազլա իլէ տույունը ումումիյէսինի տէ պիր եանտան թէմիզլէյիպ, իլլա, ֆազլայի վարիտաթ նիսպէթինտէ վէրկիլէրի խաֆիֆլէթմէք եօլունը թութմուշ տըր.

O տախի, պիւտժէնին սէնէվի աչըգընը տէյիլ, իլլա սէնէվի ֆազլասընը [illegible] տէրտինէ տիւշմիւշ տիւր.

Միւթթէհիտէ Ամէրիգա բէխսինին պէյաննամէսինէ նէզարէն, Միւթթէհիտէ Ամէրիգա տէվլէթի տախի թըպգը Ինկիլթէրա կիպի, տույունը ումումիյէսինի չիւրիւթմէքտէն զիյատէ, վէրկինին պիր սուրէթի տիւկէրի օլան կէօմրիւկլէրի թախֆիֆ իլէմէք թարաֆըննա մէյալ պուլունըյօր քի, նէթիճէտէ պիր ֆարգ եօգ տըր.

Ինկիլթէրա բարլամէնթօսընտա, տույունը ումումիյէ մատտէսի պիթթէֆաթ մէվզուը պահս օլուպ, ֆազլայի վարիտաթտան բէյ բէյ պուլունըն թէէտիյէ խուսուսը չիւրիւթիւլմէսի թէքլիֆ օլունմըշ իսէ տէ, հէր տէֆաընտա տախի, տահա պէկա թէտաբիր վէ էհալիյէ տահա զիյատէ ֆայտալը օլմագ իւզրէ, տույունը ումումիյէնին քէմալի հալը հազըրընտա պագը սագլանմասը իլէ, վէրկիլէրին թէնզիլինէ գարարը գաթի վէրիլմիշ տիր.

Չիւնքի պիր մէք, տույունը ումումիյէնին ֆայիզինի տախի գարշըլամագ վէ թէտրիճէն սուհուլէթլէ թէէտիյէ իթմէք հալտէ, ֆայիզ էքսիլթիլմէսի իլէ խաֆիֆլէթիլէճէք օլան վէրկիյի, ասըլ զամինտէ, վէ տույունը ումումիյէ թօգունմագսըզըն էնտիրմէք էլպէթթէ տահա էհվէն տըր.

Մէսէլա ֆարզ իտէլիմ քի պիր ատէմ, սէնէվի 100 ղըր. վէրկի վէրիպ, պու վէրկինին 20 ղըր.ը տույունը ումումիյէ ֆայիզինէ կիտիպ չիւրիւմէքտէ տիր.

Թէզգիլէ ֆարզ իտէլիմ քի, տէվլէթին վարիտաթ զըրըմը ֆազլա կէօստէրիպ, պու ֆազլանըն նէ սուրէթլէ գարաթըլմասընա գարար վէրմէք լազըմ կէլիյօր.

Շիմտի էկէր պու ֆազլա իլէ տույունը ումումիյէ բէյ տէր բէյ թէէտիյէ օլունուպ ֆայիզ պիւսպիւթիւն չիւրիւթիլէճէք, վէ օլ վագթ օ վէրկի վէրէն ատէմտէն 100 ղըր.ըն եէրինէ 80 ղըր. տա ալմագ քիֆայէթ իտէպիլէճէք իսէ, նէ՞ իչիւն տույունը ումումիյէնին քեամիլէն թէէտիյէսի իչիւն սէնէլէրճէ պէքլէնիլտիքտէն սօնրա բէյ տէր բէյ 80 ղըր.ա էնտիրիլէճէք վէրկի, տէրհալ 80է էնտիրիլմէսին.

Մատամ քի նէթիճէտէ պիր ֆարգ եօգ իսէ, էլպէթթէ թէզ էլտէն վէրկինին էնտիրիլմէսի տահա էվլէա օլուր. չիւնքի պու սայէտէ թիճարէթ վէ ախզուիթա տախի տահա զիյատէ սէրբէսլիք, էհալի տահա չաբուգ սուրէթտէ վէ տահա զիյատէ զէնկինլէնիր, վէ խազինէյի մալիյէնին վարիտաթը տախի օ նիսպէթտէ տահա զիյատէ արթար.

Ֆագաթ տույունը ումումիյէնին պիւսպիւթիւն չիւրիւթիլմէսինտէն, տիւկէր պիր պէօյլիւք միւհասէնաթ տա հասըլ օլապիլիր.

Տույունը ումումիյէ, պիր միլլէթին գալտըրաճաղը տէրէճէտէն աղըր տէյիլ իսէ, օ տույունըն պիր միգտար աղըրլըգ սաքլամագ.

Անճագ տույունը ումումիյէնին, պիր միլլէթին գալտըրապիլէճէյինտէն զիյատէ աղըրլըղը վար իսէ, եալընըզ օ աղըր գըսմըն չիւրիւթիլիպ մէյտանտան գալտըրըլմասը էլզէմիյէթտէն օլուպ, տէրէճէյի հագգըսընը պուլտուգտան սօնրա պագար, ֆայիտէյի քիւլլիյէթտէն տէ խալի օլամազ.

Զիւնքի իշտէն չէքիլմիշ բէք չօգ ատէմլէր, տուլ գատընլար, էօքսիւզլէր, ալիլլէր վէ սաիրէ, քէնտի թէքմիլ բարալարընը, վէ պիր չօգլար տախի, իհթիյաճլարընտան ֆազլա կէլէն մէվճուտլարընը եաթըրմագ վէ ֆայիզի իլէ կէչինմէք իչիւն, տույունըմը ումումիյէնին տէ պագմայա միւհթաճ պուլունըրլար.

Իշթէ Ինկիլթէրա բարլամէնթօսու, պու միւլահազայա պինաէն տիր քի, խազինէյի մալիյէնին ֆազլա վարիտաթընը թէմամէն տույունը ումումիյէնին թէէտիյէսինէ թախսիս իթմէք եէրինէ, ֆազլայի վարիտաթ նիսպէթինտէ, վէրկիլէրին եախօտ վէրկինին պիր թարաֆը օլան կէօմրիւքլէրին խաֆիֆլէթիլմէսինէ հասր էյլէմիշ տիր.

Միւթթէհիտէ Ամէրիգա տախի պու գաիտէյէ ռիայէթ իտէյօր.

Միւթթէհիտէ Ամէրիգանըն տա մէֆրէթ պիր տույունըմը ումումիյէսի եօգ տէյիլ տիր. ֆագաթ վարիտաթը խազինէյի մալիյէ անըն ֆայիզինէ տէ պօլ պօլ քիֆայէթ իթտիքտէն պաշգա պիր չօգ տա ֆազլա կէօստէրտիյինտէն, քէնտի տույունը ումումիյէսի եօգ իմիշ կիպի, սէրպէսթ սէրպէսթ հարէքէթ իտէպիլիյօր.

Հայըֆ քի, տիւկէր տէվլէթլէրին հալլէրի տէ պունլարա գըյաս օլունամայօր.

Ինկիլթէրա վէ Միւթթէհիտէ Ամէրիգա էհալիլէրին ասըլլարը պիր, էքսէրի տէ աւնի Անկլօ-Սագսօն ճինսինտէն օլտուգլարը կիպի, պուլունտուգլարը մէվգիլէրը տախի, սաիր հիչ պիր միլլէթին մէվգիինէ գըյաս օլունամատըղը հալտէ պիր կէլիյօր.

Շէօյլէ քի, Միւթթէհիտէ Ամէրիգա, էսքի տիւնեանըն խարիճինտէ պուլունըպ, անըն հիչ պիր իշինէ գարըշմամագտա օլտուղու կիպի, քէնտի իշինէ գարըշըլմասընա տա միւսաատէ իթմէյէճէք պիր հալտէ պուլունտուղունտան, տիւվէլը մուազզամէի Եվրօբանըն պիրիպիրլէրինի չըղնայըպ էզմէք ղայրէթլէրինէ, վէ նազարիյաթը ումումիյէ իլէ քեաֆֆէսինին տէ էզիլմէք ղայրէթլէրինէ ուզագտան սէյիրճի պուլունապիլիր հալտէ, Ինկիլթէրա տէվլէթի տախի պիր Եվրօբա տէվլէթի օլմագտան զիյատէ պիր ճիհան տէվլէթի օլտուղընտան, եախօտ թապիրը տիւկէրլէ սէօյլէյէրէք, աթէթա Եվրօբանըն խարիճինտէ պուլունուպ քէնտի մէնաֆիի ասլիսի, ազամէթի, վէ հէմ պագաասընըն գըսմը ազէմի տիւնեանըն տիւկէր գըթալարընտա պուլունմըշ օլտուղընտան, սըգլէթը ումումիյէնին խարիճինտէ պուլունմագտա, վէ Միւթթէհիտէ Ամէրիգա գատար տէյիլ իսէ տէ, էօնէ տիւկէր տէվլէթլէրին հալլէրինէ ազ չօգ ուզագտան սէյիրճի նազարը իլէ պագապիլմէքտէ, վէ միւտախէլէ, սըրֆ քէնտի խըթթըյարընտա պուլունմագտա տըր.

Իմտի էկէր Եվրօբանըն գարա գըթասընտա պուլունան տէվլէթլէր, չու չիմտիքի խարապիյէթ եարըշլարընտա տահա ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէրլէր, վէ մասարըֆլարը իչի տահա զիյատէ չիրաղէսինտէն չըգարըրլար իսէ, նէ՛ իճէպի, քեաֆֆէսինին տախի պիր կիւն տէյիլ իսէ տիկէր պիր կիւն Միւթթէհիտէ Ամէրիգանըն վէ Ինկիլթէրանըն մէրհամէթլէրինէ թապի օլաճագ պիր հալէ կէլմէլէրինէ գարար գըլաճաղը, իհթիմալին խարիճինտէ պիր մատտէ տէյիլ տիր.

Տիկէր տուէլի մուազզամէի Եվրօբա, սիլահ խըթխըմալի եախօտ սիլահ կէօսթէրիչի իլէ պիրիպիրլէրինի էզմէքլէրի հալտէ, եօթէ եանտա, սըրթլարընը Աթլանթիգ տէնիզլէրինէ վէրմիշ օլան օ էքի մուազզամ Անկլօ-Սագսօն տէվլէթլէրի, եանի Միւթթէհիտէ Ամէրիգա վէ Ինկիլթէրա, պիր թէք սիլահ բաթլաթմագսըզըն վէ Ֆրանսա իլէ սիւնկիւլէր կէօսթէրմէքսիզին, եալընըզ իգթիսատը մալիյէ գուվվէթլէրի իլէ պիլէ միւթթէֆիգ տիւնեայա ղալիպ կէլէճէքլէր պիր հալտէ պուլունաճագլար տըր կիպի կէօրիւնիւր.

Պու կէտիշլէ սօնունտա պաշգա կէօնա պիր նէթիճէ կէլմէք իհթիմալի եօգ տուր.

ՍՈՒՐԷԹԻ
ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ
ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԷ ԱՄԷԼ ՕԼՈՒՆԱ

Էչգէյա Թաագիպ վէ տէրտէսթթինտէ իպղաղը մէէսէրը ղայրէթ վէ պէսալէթ իտէճէք գայըրթան վէ նէֆէրաթը ասաքիրը Շահանէնին սուրէթը Թալթիֆ վէ միւքեաֆաթլարընա տաիր Նիզամնամէ տիր.

1 Մատտէ.— Էչգէյա Թաագիպ վէ տէրտէսթինէ մէմուր ասաքիրը Շահանէտէն իղհարը ղայրէթ վէ պէսալէթ իտէն գայըրթան վէ էֆրատը հէնուտէյէ (ասքէր)՝ կէօրիւլէճէք խըտմէթլէրի նիսպէթինտէ 3 տէրէճէ իւզէրինէ մաղհարը միւքեաֆաթ օլուրլար.

2 Մատտէ.— Պիրինճի տէրէճէտէ իպղարը ղայրէթ վէ չէճաաթ իտէն գայըրթան վէ էֆրատը ասաքիրը Շահանէ՝ գըտէմ վէ խըթմէթլէրը տախի ինգիլամ էյլէտիւքի Թագտիրատէ Թէրֆիի ռիւթպէ իլէ, գըտէմ վէ խըթմէթլէրը պունա միւսաատը օլմատըղը հալտէ ռիւթպէյը միւթէլիֆէ վէ միւքեաֆաթէն նիշանը զիշան իթթասը իլէ, վէ իքինճի տէրէճէտէ խըտմէթի կէօրիւլէնլէր՝ Իֆթիխար մետալեալարը իլէ, վէ իւչիւնճի տէրէճէտէ իպրազը խըտմէթ իտէնլէր տախի միւքեաֆաթը նագտիյէ իլէ Թալթիֆ օլունըր.

3 Մատտէ.— Զայըրթան վէ էֆրատը ասաքէրիյէնին իպրազ իտէճէքլէրի խըտմէթլէր տահի տէրէճէսինէ կէօրէ պունտան տօլայը Թալթիֆ վէ միւքեաֆաթա քեսպը խըթիգագ իթթիքլէրի վէ սուրէթը միւքեաֆաթլարը հագգընտա ասաքէրի գօմանտանլարը Ծարաֆընտան պիթթէթգիգ տիգ մագամը Սէրասքէրիյէ ինհա վէ օրատան տախի ուսուլի տաիրէսինտէ ալթէպի իւլէա ճէնապը Ճիհանպանիյէ իրզ պիլահիրէ թէֆթիշ պիլէ Թէքֆիլիւթէյա պիլիգ պուրուլաճագ իրատէի Սէնիյէի Միւլուքեանէ...

ՊՈՒԼԿԱՐ ՕՐՏՈՒՍԸՆԸՆ ՀԱԼԻ

Սօֆիատան Պուլկար օրտուսը հագգընտա պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Պու կիւն օրտումըզ հագգընտա պիր գաչ սէօզ սէօյլէյիպ, միւզաքէրէի խազինէ սէպէպիլէ օրտուի մէզքիւրըն պուլունտուղու հալը էսֆէթիմալինիտէն պահս իտէճէյիմ.

«Ասքէրիմիզին գըյաֆէթի բէք աճընաճագ պիր գըյաֆէթ օլուբ, նէֆէրին գարօթ վէ ճաքէթլէրինտէ պայալըր սէմանըն (ծիածան) հէր րէնկի վար տըր. Այնը պիր պէօյլիւքտէ էնվաի գըլըգլար մէվճուտ օլուբ, ալէլուսուլ ճաքէթլէրլէ գարօթլար երըլթըգ բըրըլթըգ տըր, վէ պու երըթըգլար պիչիլմիշ եամալարլա տիքիլմիշ տիր. Բանթալօնլարա կէլինճէ, պունլարտան պահս իթմէկ ճէսարէթ իտէմէյօրըմ. պունլարըն պու հալինտէն ղարիպ վէ աճայիպ չէյլէր կէօրիւնիւյօր.

«Իտարէի ասքէրիյէ՝ ասքէրէ վէրիլէճէք չիզմէլէրին պահալը օլաճաղընը կէօրիւնճէ, էսքիմիչ չիզմէլէրին եէրինէ պաչգա չիզմէ վէրմէյիպ նէֆէրաթա «բիւռ» (՞) տաղըթըմըշ տըր.

«Պաչլըգլարընա գօյտուգլարը գալբագլար տա էսքիմաթի օլմայըպ, իւթէլիքլէրի կիպի Սըրպ, Պուլկար վէ եա Ռուս գալբագլարը թաչըյօրլար.

«Ֆօրմանտալար էլան Ռուսճա օլուպ, օրտունըն Ռուս մուալլիմլէրի [...]

(83)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ՔՕԱՎԻՆ ՏԸ ՄՕՆԹԷՔԷՆ
ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՖ

Էտմէ տախի՝ հէքիմ քէնտի րէճալարընա գուլագ ասմայըպ վէ տէօքէճէյի կէօզ եաշլարընա էհէմմիյէթ վէրմէյիպ տէ վալիտէսինի կէօրմէսինէ միւսաատէ իթմէզ իսէ, հալի նէ՞ օլաճաղընը կէօզիւնիւն էօնինէ կէթիրմէքտէ իտի.

Ֆապրիսին գօրգուսը իսէ պիւսպիւթիւն պաշգա տիւրլիւ պիր գօրգու իտի. քէնտի քէնտիսինէ.— Հէր չէյ միւմքին տիր. Նասըլ քի պէօյլիւք պիր հէյէճան էսէրի օլարագ աղլընը գայ իթտի իսէ, եօյլէ տէ եինէ աղըլ պիր հէյէճան թէէսիրաթըլա էյի օլապիլիր... էկէր Էտմէյի կէօրմէսինէ Ժանն էյի օլաճագ օլուր իսէ, պէնիմ քեաֆֆէյի թէսավվուրլարըմ չիւրիւյիւփ պիթէրլէր.— տէյէրէք հէմ գըզըն մէթանէթ վէ հէմ տախի իսթիղարըն գաաֆը թապիյէթինէ լանէթ օգուր իտի.

Մէճնունէխանէնին գարուճըսը գաբուսը աչըլտըղը, զէվվար՝ տիվարլարըն գաբուլարընտան կէչէրէք պաղչէյէ տախիլ օլտուլար.

Պաղչէնին վէ քէօշքլէրին կէօսթէրիչի ղայէթ լէթաֆէթլի օլուբ, գալպլէրէ հիչ պիր կէօնա քէտէր իրաս իտէճէք սուրէթտէ տէյիլ իտի. Մատմազէլ Էտմէնին գալպի սալա ֆէրահ օլմայըպ, Փէվգէլատէ պիր Թէլաշ իչինտէ իտի.

Մ. Տըլարիվիէր իլէ գըզը վէ Ֆապրիս՝ մուգատտէմա Թարիֆ իթմիշ օլտուղըմըզ միւսաֆիր օտասընա իտխալ իտիլտիլէր, վէ տօգթօր Ֆրանց Րիթնէրէ խապէր վէրիլտի. տօգթօր կէլիպ Ֆապրիսի կէօրտիւքտէ գաչլարընը չաթտը, չիւնքի մալում օլտուղը վէճհ իւզրէ իւգ կիւնիւ Ֆապրիսին եալընըզ կէլմէսի մուգարրէր իտի.

Ֆապրիս.— Պու կիւն կէլմէմիզ Թէաճճիւպինիզի՞ մի մուճիպ օլտու.

Րիթնէր.— Վագըա պու կիւն սիզ եալընըզ կէլէճէքսինիզ տէյու մէմուլ իթմէքտէ իտիմ... իքի կիւնտէն էվվէլ կէլմէյէսինի Մ. Տըլարիվիէրէ րէճա իթմիշ իտիմ.

Ֆապրիս.— Տօղրու տըր, խասթամըզըն մէնաֆիի ուղրընա պէօյլէ պիր թավսիյէտէ պուլունմըշ իտինիզ, լաքին հէր նէ եափտըգ իսէ գըզըն իգնա իտէմէտիք. իքի սէնէտէն պէրու վալիտէսինի կէօրմէմիշ օլտուղընտան, պիր սաաթ պիլէ սապր իթմէյէճէք իսթիտատընտա պուլունմայըպ, քէնտիսինի իգնա իթմէք մէճպուր օլտուգ.

Րիթնէր.— Հագգընըզ վար, Մատմազէլ, լաքին թէէսսիւֆ իտէրիմ քի չու արզունըզը իքմալ իտէմէյէճէյիմ.

Էտմէ.— Աճապա եանըլը՞չ մը անլայօրըմ, հագգըմըզտա պու կիւն վալիտէմի կէօսթէրմէյէճէ՞ք մի սինիզ.

Րիթնէր.— Բէք էյի անլատընըզ, նիյէթիմ պու կիւն վալիտէնիզի սիզէ կէօսթէրմէմէք տիր.

Էտմէ.— Ա՛հ, տօգթօր, ինանըմայօրըմ. խայր, սիզտէն րէճա իտէրիմ, օլտուղըմ քէտէրլէրի պու կիւն պանա պագըշ իթմէյէճէ՞ք մի սինիզ... պաշընըզ իչին Փէլաքէթ պաղըշլա թէլաշը... պագընըզ հալիմէ... էկէր պէնի քեամիլէն գուրթարմագ իսթէրսինիզ, հիչ օլմազսա պէնի պիրազ Թէսէլլի իտինիզ... Ալլահ աշգընա պէնի վալիտէմին եանընա կէօթիւրինիզ... միւսաատէ իտէրսինիզ քի հիչ օլմազսա պիր սանիյէճիք օլսուն կէօրէյիմ. միւսաատէ իտէրսինիզ, տէյի՞լ մի...

Րիթնէր.— Թէէսսիւֆ իտէրիմ, Մատմազէլ, քի միւսաատէ իտէմէյէճէյիմ.

Էտմէ.— Նիչի՞ն, տօգթօր, նիչին.

Րիթնէր.— Զիւնքի պիր հէքիմին պաշլըճա վազիֆէսի՝ քէնտիսինէ հէվալէ օլունան խասթալարը հէր կէօնա միւճաֆազա վէ վիգայէ իթմէք տիր.

Էտմէ.— Պէնիմ վալիտէմին եանընա կիթմէքլիյիմ իլէ պիր Թէհլիքէ՞ մի հասըլ օլուր.

Րիթնէր.— Էվվէթ, Մատմազէլ.

Էտմէ.— Նէ՞ կիպի.

Րիթնէր.— Թէհլիքէլէրին էն պէօյիւքիւ հուսուլէ կէլէպիլիր, վալիտէնիզ օլապիլիր քի սիզի թանըրսըն.

Էտմէ.— Էյի եա, էկէր պէնի թանըյաճագ օլուր իսէ պէլքի էյի օլուր, պէլքի սալահը պուլուր.

Րիթնէր.— Վէ խասթա էօլիւր.

Էտմէ թէհէյյիճլի պիր սէտա սալը վէրտի. Մ. Տըլարիվիէր իսէ եէրինի եէրինէ գարըշտը, եալընըզ Ֆապրիս Փիւթթուրսըզ պիր հալտէ իտի. Միւչթէրէքի օլան տօգթօր Րիթնէր պիր գօմէտիա օյնայօր զանն իթտի.

Էտմէ տէհշէթ վէ վահշէթլէ.— Էօլի՞ւր մի.

Րիթնէր.— Էվվէթ, Մատմազէլ, վալիտէնիզին պուլունտուղը հալէ նազարէն չէթին պիր խէլէճան՝ տամարլարընա գուրչունը միսալի վուրուպ էօլտիւրէպիլիր. Պէնիմ նիյէթիմ, Մատամըն մուվազէնէի ֆիքրիյէսինի եավաշ եավաշ պուլմագ, վէ պէյնինի գարըլմըշ օլան էօրթիւյի Թէտրիճէն սըլըրըպ չըգարմագ տըր.

Ֆապրիս.— Տիւնտէն պէրու խասթամըզըն հալինի էլպէթթէ Թէտգիգ ու Թէֆթիշ իթմիշսինիզ տիր.

Րիթնէր.— Էվվէթ, էֆէնտիմ.

Ֆապրիս.— Խայըրլը սուրէթտէ պիր Թէպտիլաթ կէօրտիւնի՞զ մի.

Րիթնէր.— Խասթալըգ իլէրիլէմիշ տիր, պու տա չօգ չէյ տիմէք տիր. Բահալըգ վէ եալընըզլըղըն խասթալըղա ղալէպէ իտէճէյինէ տիր տէյու մէմուլ իտէրիմ. Շիմտիլիք էն զիյատէ տիգգաթ իտէճէք չէյ, նաքէհանի պիր վուգուաթըն ղուհուր իթմէսի մատտէսի տիր. չիւնքի Ալլահ իթմէսին՝ պէօյլէ պիր չէյ վուգու պուլաճագ օլուր իսէ, սօնը բէք ֆաճի օլուր.

Էտմէ աղլայարագ.— Անլայօրըմ, տօգթօր, անլայօրըմ. քէմալը արզու իլէ Թալէպ իթմէքտէ օլտուղըմ միւլագաթըն սարֆը նազար իտէրիմ, լաքին ինթիզարըն էլէմինէ պրագմագըզըն պէնիմ արզումը տա իքմալ իթմէնին էլպէթթէ պիր չարէսի պուլունապիլիր.

Րիթնէր.— Սիզ պէօյլէ պիր Թէտպիր պուլապիլի՞րմիսինիզ.

Էտմէ.— Պէզըմը կէօրմէք պէնի վալիտէմի պէօյլիւք պիր Թէհլիքէյէ ուղրաթմաքսըզըն, պինաէն ալէյհ վալիտէմ պէնի կէօրմէմէլի տիր. լաքին վալիտէմ պիլմէյէրէք պէն օնու լաթիֆ սըֆաթը կէօրէճէք օլուր իսէմ, հիչ պիր Թէհլիքէ ղուհուր իթմէզ գանն իտէրիմ. Իմտի ուզագտան եա պիր բէնճէրէտէն վէ եա պիր տէլիքտէն օլսուն վալիտէմի կէօսթէրիրինիզ. Պանա պէօյլիւք պիր լութֆ իթմիշ օլուրսունըզ. պունտան զիյատէ հիչ պիր չէյ իսթէմէմ.

(Տէվ-ի)

փրնտան թէքսիս օլընան ուսուլը թէչքիլաթա Պուլկարըդ ըրֆաթը վէրիլմէկէ չօգ չալըշըլըյօր իսէ տէ, պու սայ՝ պիհուտէ օլըյօր։

«Հարէքէթ իւզրէ պուլընան նէֆէրլին Թիւրքիւէրի՝ Թօփճըտա թէպտիլ օլընմայըպ, էլան Րուսճա տըր։ Բիատէյէ կէլլինճէ, պու ասքէր վագըա Պուլկարճա Թիւրքի չաղըրըյօր իսէ տէ, մագամի՝ եինէ Րուսճամըդր տըր։

«Գապլինէթօնըն՝ ասքէր ինֆորմասընը տէ յինէ նիյէթինտէ պուլընտըղը րիվայէթ օլընըյօր իսէ տէ, պէօյլէ պիր չէյ իչին ադչէ լաղըմ օլուպ, պու իսէ հիչ եօգ տըր։

«Պունըրնլա պէրապէր գապինէթօ՝ նէֆէրլին գալպագլարը իւզէրինտէ պուլընան «օրթօտօքս խաչը» իլէ Սգօպէլէֆին վէրտիկի րէսմ մուճիպինճէ մէզքիւր խաչըն ալթընտաքի եարըմ այ րէսմինի գալտըրըլմըշ տըր։

«Պազը Թապուրլարտա ասքէրին գալպագլարը իւզէրինտէ զիքրը ճէգալպագլարը իւզէրինտէ տահի ... թաղըլմըշ տըր։

«Խիւլասաի քէլամ, օրտունըն հալի բէք ֆէնա օլուպ, տահա պիր չօգ զէման պունա պիր չարէ պուլընմասը չիւպհէլի տիր, զիրա հիւքիւմէթ՝ լէվազըմաթը ասքէրիյէ իչին հէր նէ վագըթ պիր միւզայէտէ վէ մինագասայա թէչէպպիւս իտէր իսէ, հէր տէֆասընտա տա մուվաֆ ֆագիյէթսիզլիկէ ուղրար։»

ԱՑ ՎԷ ԿԻՒՆԷՇԻՆ

ԿԸՃՆՏԷ ԹՈՒԹՈՒԼՏԸԳԼԱՐԸՆԱ ՏԱԻՐ ՄԱԼԻՄԱԹԸ ՖԷՆՆԻՅԷ

ԱՆՑԵԱԼ 22 ՅՈՒԼԻՍԻ ԵՒ 7 ՕԳՈՍՏՈՍԻ ԼՈՒՍՆՈՅ ԵՒ ԱՐԵԳԱԿԱՆ ԽԱՒԱՐՄԱՆՑ ՄԱՍԻՆ ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

(Տէրճիւմէ Նէշրիյէթինտէն տիր։)

Լուսնոյ ոլորտն երկրիս արեգական բոլորտիքն շրջած ոլորտին հարթին, այսինքն ծիր խաւարման հարթին մէջ չի գտնուիր, որովհետեւ այս պարագայիս մէջ, եթէ լուսինն մեր բոլորտիքն այն հարթին մէջ դառնար որուն մէջ երկիրս արեգական բոլորտիքն կը դառնայ իւրաքանչիւր լիալուսնոյ ժամանակն լուսնոյ խաւարում տեղի կունենար (և արեգական խաւարում տեղի կունենար իւրաքանչիւր նոր լուսնոյ ժամանակն), բայց այսպէս չի լինիր։ Արդ լուսինն երկրիս բոլորտիքն հարթի մը մէջ կը դառնայ որ մերինին վրայ այսինքն ծիր խաւարման հարթին վրայ 5 աստիճան ծռած է. հանգուցից գիծ կը կոչուի այն հատման գիծն որուն վրայ այս երկու հարթերն զիրար կը կտրեն։ Արդ այս հատման գիծն հաստատուն չի մնար, այլ կը դառնայ և արեգական նըկատմամբ միեւնոյն տեսքն կառնու 223 լուսնական ամիսէն կամ 6585 օրէն և կամ 18 տարի և 11 օրէն վերջն։ Եւ որովհետեւ խաւարումնք լիալուսնոյ և նոր լուսնոյ այս գծին վրայ տեղի ունեցած ժամանակն յառաջ կուգ ն, բաւական է յիշեալ միջոցին մէջ տեղի ունեցող բոլոր խաւարումներն նշանակել գիտնալու համար յետոյ տեղի ունենալիք բոլոր խաւարումներն։ Խաւարումներն գուշակելու այս կերպն՝ ավէլ երկու հազար տարի յառաջ Քաղդէացւոց ծանօթ էր և զայն Սարոս անուամբ կը կոչէին։

Բայց այս շրջանն բառ ամենայնի մաթեմադիկեան չէ։ Ցիշեալ շրջանն կրնայ ծառայել գուշակելու համար թէ ո՛ր ժամանակ խաւարում մը տեղի պիտի ունենայ, բայց չի ներէր ճշտագոյն կերպիւ խաւարման մը կարեւորութիւնն և տեւողութեան ժամանակն նշանակելու, որ ճշմարտիւ քիչ մը կը տարբերի այն նախընթաց խաւարումէն որուն հետ բատամենայնի նման պիտի լինէր եթէ շրջանն ճիշտ ըլլար։ Կրնայ պատահիլ նաեւ որ մասնական խիստ տկար խաւարում մը վերստին տեղի չունենայ 18 տարի և 11 օրէն վերջն, դարձեալ կրնայ ըլլալ որ մասնական խաւարում մը տեղի ունենայ 18 տարի և 11 օրուան ժամանակամիջոցէ մ՚եաքն, յորում մասնական խաւարում մը տեղի ունեցած չըլլայ։ Անոր համար ալ յիշեալ շրջանին գործածութիւնն որ հիներուն միմիայն և կը բաւէր բաւական հասկցնելու, այժմ, որ աստեղագիտական տեսութիւնք կը ներեն անհամեմատելի մեծ ճշտութեամբ ստանալ առաջին սկզբունք մը ի մասին կարգ մը պատահելիք խաւարմանց վրայօք

Զորօրինակ 1883ին հոկտեմբերի 16ին լուսնոյ խաւարումն, 1865ին հոկտեմբերի 4ին պատահած լուսնոյ խաւարման հետ նոյն է, և դարձեալ տեղի պիտի ունենայ 1901ին հոկտեմբերի 27ին։

Ցիշեալ կերպերնիս կրնայ նաեւ ծառայել յառաջուընէ գուշակելու թէ այս ինչ կամ այն ինչ ժամանակ արեգական խաւարում մը տեղի պիտի ունենայ։ բայց որ և իցէ կերպիւ չկրնար ցուցնել թէ արդեօք այս ինչ կամ այն ինչ տեղէն խաւարումն տեսանելի պիտի լինի՞, և այն պարագային մէջ որ խաւարումն տեսանելի պիտի լինի ի՞նչ աստիճանի կարեւորութիւն պիտի ունենայ։

Այս տարբերութիւնն անկէ յառաջ կուգայ որ արեգական և լուսնոյ խաւարմունք մի և նոյն բնաւորութիւնը ունեցող երեւոյթներ չեն։ Լուսնոյ խաւարմունք նոյն իսկ մեր արբանեկին ճշմարտիւ իւր լոյսը կորսնցնելէն յառաջ կուգան և տեսանելի են այն ամեն տեղերէն, որոց հորիզոնին վրայ լուսինը տեսանելի է։ Ընդհակառակն արեգական խաւարման մը մէջ ցերեկուան աստղըն իւր լոյսէն չի զրկուիր։ Լուսինն անոր առջեւը գալով, իրեն սկաւառակին մի մասն զննիչներէն կը ծածկէ, և այս մասն աւելի կամ նուազ փոքր է, զնչին դիրքին համեմատ, երկիրս ալ ինք իր վրայ դառնալով այսպէսով իւր վրան ստուերին ընթացքը կը փոխէ։

Երբեմն երկնից երեսը կզլխացեալ ամպեր կը տեսնենք, որք իրենց շուքը դաշտերու վրայ կը ձգեն, բայց դաշտավայրին միւս տեղուանքն արեգակը ուղղակի կերպիւ կը լուսաւորէ։ Այս ամպերն բնականաբար շարժման մէջ ըլլալով, իրենց ստուերքն բաւական արագութեամբ դաշտավայրներու վրայէն կ՚ընթանան։ Արդ ճշգիւ կերպիւ մի և նոյն եղանակաւ լուսնոյ ստուերը արեգական ամբողջական խաւարմանց ժամանակը հողագնտիս երեսին վըրայ կը տեղափոխէ լուսաւորեալ կիսագնտին մէկ եզրէն միւս եզրն երթալով։ Օդապարիկ մը շուքն ասոր աւելի ճիշդ մի պատկերը կուտայ։

Աստեղագէտք յառաջուընէ իւրաքանչիւր արեգական խաւարման բովանդակ հողագնտիս երեսին վըրայ ներկայացնելիք ընդհանուր պարագաները կ՚որոշեն։ Այսինքն՝ ո՛ր տեղերուն վրայ խաւարման ամբողջական ըլլալն, ո՛ր տեղերուն վրայ մասնական կամ օղակաձեւ ըլլալն, ո՛ր տեղերէն տեսնուիլը և ո՛ր տեղերէն չտեսնուիլը յառաջուընէ կը նշանակեն, և ասիկայ աշխարհացոյց տախտակի մը վրայ գծերով կը ներկայացնեն։ Ամեն մէկ արեգական խաւարման ասանկ աշխարհացոյց տախտակ մը կը շինեն։

(Տեւէլի)

ՀԵՐՈՆԻՄՈՍ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ
Քննիչ Ռուսաստանեան անտառաց

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

(Տիճարէթ Նէզարէթինտէն տէվրին)

ԲԱՄՊՈՒԳ ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ

		Ղրշ.
Ամէրիգան պէզի, լիպրասը		3¾-6
Ասթար		4 -5½
Պէյլիզ պէզ	»	3¾-4¼
Խամ մաստարօլ	թօբը	30-65

Թիւլպէնտ		Ղրշ.
4 նումէրօ	թազըմը	36
16 »		35
26 »		46

Բիւայա տուրկուն, վէ չայանը գայտ ու թիւզքեար հիչ թէպէտտիւլաթ եօգ տըր։ Ֆապրիգաճըլարըն սըրաըըշ գապուլ իթմէմէլէրինտէն տօլաըը ֆիյաթլար ճիւզի թէրագգը էյլէմիշ տիր։

Բամպուգ ԻՊԼԻՒ			Ղրշ.
Վաթէր	4-6	բաքէթի	21-26
»	4-14	»	33-36
»	16-24	»	41-44
Էքսթրա	4-14	»	36½-46
Էքսթրա		բաքէթի	Ղրշ.
»	16-14	»	46-53
Գրօմէթօն	16-24	»	57-58
Մալի	4-14	»	47-56
»	20-24	»	62-65
Իթալիանըն գըրմըզըը		»	40-57
Զվիցէրլիանըն	»	»	63-68
Տէօլինկէր	»	»	80-82

Զիքրէ չայան մուամէլէ եօգ տըր։

Ֆէս		Ղրշ.
	Լիրա 110 ղրշ.տան	
Պէրինճի տուզլինասը		82-92
Իքինճի	»	48-71
Իւչիւնճիւ	»	34-41

Գանավիչէ	Բէյ.
Գանավաչօ՝ եարտասը	50- 90
Զուվալ՝ ատէտ	100-120

Զիքրէ չայան մուամէլէ օլմամըշ տըր։

ԷՄԹԱԱԻ ՄԱՏԷՆԻՅԷ

Տէմիր		Ղրշ.
Ինկիլիզ չուպուգ գանթարը		38-39
» թէմէթ	»	36-38
Շուէտ չուպուգ	»	61-62
» թէմէթ	»	60-62
Սաճ 1- 4	»	50-51
» 5-10	»	55-56
» 11-14	»	60-61
» եուվարլագ	»	74-75
Զէնպէր ատի	»	43-45
» ալէա	»	56-66

Սօն 15 կիւնտէ 250 թօնէլաթօ կէլիպ, 150 թօնէլաթօ սաթըլմըշ տըր։ Բիւայա տուրկուն վէ ֆիյաթլար տիւշկիւն տիր։

Զէլիք՝ սանտըղը 110-115 ղրուշ.— 100 սանտըգ սաթըլըպ 900 սանտըգ գալմըշ տըր։

Գարֆիճա՝ 46 քիլօլըգ ֆըչը 48 ղրուշ։

Գալայ՝ գանթարը 780 ղրշ.— 30 ֆըչը սաթըլըպ էլտէ 60 ֆըչը վար տըր։

Նէչատըր՝ գըյէսի 5¾-5⅞ ղրշ.— Բիւայա տուրկուն տըր։

Թէնէքէ՝ սանտըղը 167-168 ղրշ.— 100 սանտըգ սաթըլըպ էլտէ 500 սանտըգ գալմըշ տըր։

Պագըր՝ գըյէսի 8½-8⅝ ղրուշ.— Բիւայա տուրկուն տըր։

Զինկօ՝ 100 գըյէսի 67 ֆրանգ։

Տէմիր քիւրէք՝ 20 ատէտի 35 ֆրանգ։

Սաչմա՝ գանթարը 110 ղրուշ։

Գուրշուն՝ թաղթա վէ պօրու, գըյէսի 2-2¼ ղրուշ.— Բիւայա տուրկուն։

Մատէն քէօմիւրիւ		ԼԻՐԱ
Նիւգասթըլ՝ մավընտատա թօնօսը		17½-18
Նիւգասթըլ՝ մաղազատա թօնօսը		. . .
Գարտիֆ՝ մավընտատա թօնօսը		19½-20
Գարտիֆ՝ մաղազատա թօնօսը		. . .
Հարթէլբօլ թօնօսը		. . .
Լիվըրբուլ	»	14½-15
Երէքլի	»	14 -15

Էլտէ 8000 թօնէլաթօ Գարտիֆ վէ 500 թօնէլաթօ Երէքլի մէվճուտ վէ բիւայա տուրկուն տըր։

Կէտճ վէ տէրի	Լիրա
Քէչի տէրիսի	8-12

			Ղրշ.
Րումէլի եաչ մանտա գըյէսի			6½-7
Թիֆլիս	»	»	5½-6
» գուրու	»	»	7½-8
Օտէսա եաչ սըղըր		»	4¾-5
Թիֆլիս	»	»	4½-5
» գուրու	»	»	7 -7½
Անատօլու	»	»	8 -8½
Եապըղ վէ գըչըղ եաչ քէօքիւզ, գըյէսի			9 -9½
Եապըղ վէ գըչըղ գուրու քէօքիւզ, գըյէսի			7½-8
Գօյուն տէրիսի չիֆթի			-
Թավշան »		100իւ	260-275
Գուզու »		չիֆթի	13- 14
Օղլագ »		»	-

Պու հաֆթա զիքրէ չայան մուամէլէ եօգ տըր։

Թիֆթիկ		Ղրշ.
Պէյբազար	գըյէսի	14½
Նալը խան	»	14½
Կէրէտէ	»	14¼-14½
Զէրբէչ	»	14¼-14½
Էնգիւրէ	»	14
Էսկի չէհիր	»	14 -14¼
Գասթամունի	»	13½
Սիվրիհիսար	»	14
Գարահիսար	»	13¾-14
Եօզկատ	»	13½-14
Գօնեա	»	11½-13
Րէնկ	»	9-10
Իքինճի	»	7- 9
Էտնա	»	6- 7
Վան պէյազ	»	
Վան մախլութ	»	

Պու հաֆթա գըյէսի 14¼-14½ ղրշ. տան 150 պալեա մալ սաթըլըպ էլտէ 500 պալեա մալ գալմըշ տըր։ Էյի մալ արանմագտա տըր։ Ֆիյաթ թէնէզզիւլէ մէյեալ պուլունմագտա տըր։ Լօնտրատա 12-13 բէնստան 500 պալեա մալ սաթըլմըշ տըր։

Իփէք		Ղրշ.
Պրուսա ալէա, գըյէսի		250-255
» իքինճի	»	245-250
Խօզանտ ալէա	»	220-240
» իքինճի	»	180-190
Գութայիս ալէա	»	100-120
» իքինճի	»	80- 95
		ֆրանգ
Րէշթ ալէա	»	32-
» իքինճի	»	-
Նուհի ալէա	»	40- 42
» իքինճի	»	37- 38
Խօրասան	»	37- 38
Տաղիսթան	»	-

Եվրօբա բիւայասը տուրկուն տըր։ Էլտէ 1000 գըյէ մալ մէվճուտ իսէ տէ, Րէշթ վէ Գութայիս եօգ տըր։ Մէվրուսաթըն գըլլէթինտէն նաշի ֆիյաթլար թէրագգըյա մէյեալ վէ բիւայա իյլէքճէ տիր։

Գօզա		Ղրշ.
Սարը վէ Պաղտատ՝ գըյէսի		45
Ճարօնիա վէ Տիյարպէքիր	»	35

Միւչթէրի օլմատըղընտան, ֆիյաթլար թէնէզզիւլէ մէյեալ տըր։

Եօն		Ղրշ.
Գասապպաշը Լինճի գըյէսի		. .
» » Զնճի	»	5-6
Եուն գըրըմա Էսկի Շէհիր	»	6-6¼
» » Էնգիւրէ վէ Եօզկատ	»	5-5½

Բիւայասը տուրկուն օլտըղը կիպի, սաթըշը տախի եօգ տըր։

Բօյա		Ղրշ.
Հալէպ, գըյէսի		6¾
Ատանա	»	7
Մարտին	»	7½
Իզմիր	»	7½
Մըսըր	»	3 -3½

Զիքրէ չայան մուամէլէ եօգ տըր։

Խալը		-Էշէրը ֆրանգ
Շիրվան եէնի Նամազի		17-18
» էսկի	»	33-42
Գարապաղ եէնի	»	18-18½
» էսկի	»	20-24
Շիրվան վէ Գազագ խալըսը		55-60
Գարապաղ	»	32-34
Սօմախ	»	60-80
Անատօլու քիլիմ		35-50
» սէճճատէ		34-35
Ֆէրաղան մէթրօ միւրէպպա		16-19
Խօրասան	»	23-30
Իզմիր միւրէպպա արշըն		38-40

Պու հաֆթա էլտէ 7000 բարչա գալմըշ տըր։ Բիւայա ալ իյլէքճէ տիր։ Պու հաֆթա ուֆագ բարչալար իւզէրինէ էբէյիճէ սաթըշ օլմըշ տըր։

Աֆիոն		Ղրշ.
Մալաթիա	գըյէսի	225-230
Աճէմ	»	200-210
Սէլանիք	»	
Զիլէ վէ Թօգաթ	»	200-220
Պալըքէսէր	»	230-235
Էնգիւրէ	»	220-225
Գարահիսար	»	215-217
Գօնեա	»	190-
Նալը խան	»	215-220
Պէյբազարը	»	215-220
Կէյվէ վէ Պիլէճիք	»	210-220
Զըդընթը	»	130

Պու հաֆթա 5 սէբէթ մալ սաթըլըպ, էլտէ 250 սէբէթ մալ գալմըշ տըր։ Հէր նէ գատար ալըճը եօգ իսէ տէ, բիւայա թութկուն տըր։ Եալընըզ հօլանտա իչիւն պիր միգտար մալ սաթըլմըշ տըր։

Քիթրէ		Ղրշ.
Պէյազ ճինս ալէա	գըյէսի	26-28
» իքինճի	»	22-24
» թաշլը	»	20-22
» մախլութ	»	. .
Սարը ճինս ալէա	»	15-16
» իքինճի	»	14
» իւչիւնճի	»	4½-5
Զամըր	»	. .

Պու հաֆթա 15,000 գըյէ մալ սաթըլըպ, էլտէ 100,000 գըյէ մալ գալմըշ տըր։ Բիւայա զաիֆ տիր։

Ճէհրի		Ղրշ.
Գայսէրիյէ	գըյէսի	6½-7
Էկին	»	7
Էնգիւրէ	»	6¼
Թօգատ	»	6
Եօզկատ	»	5½
Իսքիլիպ	»	5½
Ամասիա	»	5½
Զօրում	»	5½

Պու հաֆթա 80 չուվալ մալ սաթըլըպ, էլտէ 1500 չուվալ մալ վար տըր։ Բիւայա տուրկուն տըր։

Սուսամ		Ղրշ.
Գասթամունի գըյէսի	)	
Թօգատ	»)	38-40
Քէօբրիւ	»)	

Մէվսիմ սէպէպիյլէ պուրա իչիւն զիյատէ մալ սաթըլմըշ, վէ էլտէ 500 գըյէ գալմըշ տըր։

Ֆընտըգ		Ղրշ.
Թրապիզօն	գանթարը	130-135
Քիրէսօն	»	130-135

Էլտէ մալ եօգ իսէ տէ, բիւայա իյլէք տիր։

Բէնտիր		Բէյ.
Ալէա պէյազ գըյէսի		135
Րէնկ	»	85

Բիւայա տուրկուն տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ամէրիգատա Զիգակօ չէհրինտէ Մատմազէլ Րէնտաւ նամընտա 19 եաշընտա պիր գըզ՝ բէք ղարիպ պիր սէպէպլէ վէֆաթ իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, մումաիլէյհա գըզ՝ հէր նէ գատար սըգ սըգ միյտէ սանճըսըյլա գըվրանըպ խութիֆրա իթմէքտէ վէ հէքիմլէր թարաֆընտան պունըն սէպէպի անլաշըլամամագտա իտի իսէ տէ, քէնտիսի բէք սաղլամ վէ գավի իւլ պիւնէ կէօրիւնիւյօր իտի։ Լաքին չու սօն կիւնլէրտէ Մատմազէլ Րէնտաւ՝ էվվէլքիլէրտէն բէք չօգ գըյագ պիր սանճըյա թութուլուպ, իչպու սանճը էննասընտա աղըղնտան սաղ վէ քիւչիւք պիր թօպագը տիչարը վէրմիչ տիր։ Պունըն իւզէրինէ Մատմազէլ Րէնտաւ գուրթուլտը զաննը օլմըշ իսէ տէ, արասը չօգ կէչմէյիպ գըզըն պիլճիւմլէ ազալարը բէք տէհչէթլի պիր սուրէթտէ շիշմիչ վէ պէտպախթ գըզ էրթէսի կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Մատմազէլ Րէնտաւը թէտավի իտէն հէքիմ՝ մէզքիւր թօպագըյը տիգգաթլը պիր սուրէթտէ սագլամագտա տըր։ Զանն օլընտըղընա կէօրէ, պու թօպագը՝ մէրգումէ գըզըն Միչիկան կէօլիւնտէն իչտիկի սու իլէ պէրապէր եուտտըղը պիր եումուրթատան միյտէսինտէ տօղմուշ տըր։

Իմպրօս ատասը ճիվարընտա Թաշօզ օթուրան Իզմիրտէքի Ժօլի գումբանեասընըն Պէշ-Նամ վաբօրընտան գուրթարըլան ավարիաթօ մալլարըն պիր գըսմը կէչէն հաֆթա Զանագգալէսինտէ մէզատ օլընըպ սաթըլմըշ տըր։

Մէզքիւր վաբօր ղայէթ նաըըն վէ չիւրիւք պիր թէքնէ օլտըղընտան, պագը թիւճճարլարըն չու գըչ մէվսիմինտէ սիկուրթա տախի իթմէքսիզին մալլարընը վէ պագը եօլճուլարըն տա ճանլարընը եօլէ վաբօրլարա ինանմալարը բէք զիյատէ թէէսսիւֆ օլընըր պիր մատտէ տիր։

Շնայտէր ուսուլինտէ օլան թօբըն Ամէրիգալը մուճիտի Մ. Շնայտէր՝ քէնտի թօբընըն Զանագգալէ պօղազընտաքի թապիա վէ իսթիհքեամաթա վագ ու խութիմալ օլընմասընը անիրէն հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ թէքլիֆ իթմիշ օլմաղլա, մէզքիւր թօբըն թէճրիւպէսի իչիւն մումաիլէյհ 15-20 կիւնտէն պէրու Զանագգալէտէ պուլընմագտա տըր։

Կէչէն հաֆթա բէնճչէնպիհ կիւնիւ մէզքիւր պօղազտա Րումէլի գըյըլընտա Շնայտէր թօբըն թէճրիւպէլէր իճրա օլընըպ, լաքին պիւնէֆս մուճիտի թարաֆընտան իճրա վէ գոմանտա օլընան պու թէճրիւպէլէր՝ իւմիտ օլընտըղը մէրթէպէտէ նաիլը մուվաֆֆագիյաթ օլամամըշլար տըր։ Թօբըն աթըլմը՝ Նէֆէս-Նէէրն էճզասընտան թէրթիպ իտիլմիչ օլտըղընտան, սէսի բէք տէհչէթլի իսէ տէ, պիր միգտար մէսաֆէտէ չէլիք պիր նիշանկեահա աթըլան կիւլլէ՝ նիշանկեահա վուրուլտըղտան սօնըրա բաթլայաճագ վէ եագընտա նէ պուլընըր իսէ հէբսինի հավայա աթաճագ իքէն, պէօյլէ պիր սէմէրէ հասըլ օլմամըշ տըր։ Կիւլլէ՝ հէտէֆէ տօգունտըրդտան սօնըրա, զիրը օլըան բաթլայըչ վուգու պուլմագտա կիւլիւտ տաղըն իչինէ սաբլանմըշ տըր։ Մ. Շնայտէրըն էֆքեարընճա, պու մուվաֆֆագիյէթսիզլիք՝ կիւլլէնին իւզէրինէ գօնուլան գափսիւլլէրին էյի օլմամասընտան նէշէթ իթմիշ, վէ քէնտիսի պիրլիքտէ էյի գափսիւլ կէթիրմէյէ ունութմըշ ըմըշ։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1887 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31 ՊԻԼԱՆՉՕՍԸ

ՄԱԹԼՈՒԲԱԹ

		Ղրուշ
Էսհամ—Սէրմայէտէն հէնուզ ախզ օլունմամըշ էսհամ		550,000,000
Սանտըգ	Մէթամպոլտա	90,667,898 28
	Շիւպէլէրտէ	33,790,071 35
Սանտըգտա պուլընան սէնէտաթ		585,179,655 33
Խազինէի Հիւմայունըն հիսապաթը ճարիյէսի- Պանգանըն զիմէմաթը		102,631,077 22
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Պանգանըն զիմէմաթը		242,554,531 29
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ		143,368,791 09
Էմլաք վէ էշեա		8,971,694 21
Միւթէնէվվիա		7,328,385 07
		1,764,492,106 24

ՄՈՒՅՈՒՆԱԹ

Սէրմայէ		1,100,000,000
Թէտավիւլտէ պուլունան պանգնօթլար	Մէթամպոլտա	44,030,200
	Շիւպէլէրտէ	»
Էօտէնէճէք գամպիօ		112,218,343 02
Խազինէի Հիւմայունուն հիսապաթը ճարիյէսի–Մաթլուպաթ		»
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Մաթլուպաթ		376,012,809 03
Մուայէնէն վատէլի տէբօզիթօ		76,072,501 10
Իհթիյաթը միւխթէլիֆէ		35,073,059
Էօտէնէճէք թէմէթթիւ		3,389,561
Միւթէնէվվիա		17,695,633 09
		1,764,492,106 24

Ասլընա մութապըգ օլտուղը թաստիգ օլունուր։

Մէտիր Ումումի
ՖՕՆ ՀԱԱՍ

Մէտիրը Ումումի
ՖՕՍԹԸՐ

ԻՍՀԱԼ, ԳԱՆԼԸ ՊԱՍՈՒՐ, ԳՕԼԷՐԻՆ

խասթալըգլարը՝ հինտիսթանըն գաբա հալիյէ նամ նէպաթաթընտան միւրէթթէպ ԱԲԷՐԻ ՀԱՊԼԱՐԸ վասըթասըյլա քէօքտէն վէ մուհագգագ սուրէթտէ չիֆայապ օլուրլար։

Մ. Աբէրինին հապլարը՝ կէրէք մէմալիքը Օսմանիյէտէ վէ կէրէք մէմալիքը էճնէպիյէտէ էն հազըգ աթըպպա թարաֆընտան պիթթէճրիւպէ խաստալ վէ գանլը պասուր վէ իսհալ սաիրէ իչիւն գապուլ օլընմըշ տըր։

Կուչիւր Մէտհալ՝ 1887 օգոստ. 31 նիւսխէսինտէ տէրճ օլունան պէնտը մախսուսընտա տախի, Մ. Աբէրինին՝ պու հապլարտան տօլայը չայանը թէչէքքիւր պիր խըտմէթտէ պուլընմըշ օլտըղը պէյան գըլընմըշ տըր։

Ֆիյաթ՝ գութուսը 10 ղրշ. տըր։

Տէբօզիթօսը՝ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա 68 նօմէրօլը Վէլիճ էճզախանէսի տիր, վէ պաշըճա էճզախանէլէրտէ տախի պու հապլարտան պուլունըր։

LA SÉCURITÉ GÉNÉRALE

(Լա Սէքիւրիթէ Ժէնէրալ)

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ԹԷՀԼԻՔԷԼԷՐԷ ԳԱՐՇԸ

ՍԻԳՕՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

(ԹԻՃԱՐԷԹՃԷ ԶԱՐԱՐԼԱՐ)

Գումբանեանըն Մէրքէզի Բարիզտէ տիր։

Իչպու գումբանեա՝ էմվալը մէնգուլէ վէ ղայրը մէնգուլէ խըրսըզլարընը, վէ էմվալը մէնգուլէ իւզէրինէ վագը օլաճագ թիճարէթճէ վէ սաիր հէր նէվի զարար ու զիյանը սիկուրթա իտէր։

Մէզքիւր գումբանեա՝ աճէնթէլէրինին միւնասիպ թաղմինտա օլան պիլճիւմլէ մաթլուպաթլարընը թահսիլին, վէ վուգու պուլաճագ մէսարիֆը մուհաքէմէյի քէնտիսի թէէտիյէ իթմէյի տէրուհտէ իտէր։

Պու պապտաքի թէֆթիշաթ, չէրաիթ վէ սաիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ սահիպը իմթիյազ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Տավա վէքիլի
Է. ՋԻՋՄԷՃ

Ախիրէն Մասուա վէ ճիվարընտա զայէմ չիտութէմի պիր գասըրկա զուհուրա կէլմիշ օլըրըղընտան, լիմանտա պուլընան Իթալյա սէֆայնը հարպիյէ վէ թիւճճարիյէսի բէք զիյատէ խասարաթէ օւղրայարըը կիպի, էմթաաի միւթէնէվվիա իլէ մէմլու օլարագ 6 գըթա եէլքէն կէմիսի զարգ ու թէլէֆ օլմըշ, վէ Իթալյա զապըթանը ասքէրիսինէ մախսուս օլարագ ինշա խոիլմիշ օլան մէսքէնլէր եըգըլմըշ, վէ խօթինքէաամաթ արալարընտաքի թէլէկրաֆ թէլլէրի գըըըլարագ, թէլէկրաֆ մուխապէրաթը քեամիլէն միւնգաթի օլմուշ տըր։

Թիւրքիա իլէ Րումանիա արասընտա թիճարէթ աճտնամէսինին ագտ ու թաստիգը գաթիսի միւնասէպէթիյլէ Թարաֆէյն մէմուրինինէ նիշանլար թէւճիհի օլընաճաղը կիպի, գրալ Շարլ տախի Պուգրէշ Օսմանլը սէֆիրի Զիյա պէյ հազրէթլէրինէ իբրամէն սէրայտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ խոէճէք տիր։

Վարնատա եագընտա «Վարնա Բոսֆոր» նամըյլա Թիւրքճէ վէ Պուլկարճա պիր կազէթա նէշր օլընմաղա պաշլայըպ, Վարնա մէքթէպը րիւշտիյէսի միւտիրի վէ լիսանը Թիւրքի հոճասը Նէճիպ Նամըք էֆէնտի՝ մէզքիւր կազէթանըն միւտիրիյէթինի տէրէօհտէ խոէճէք, վէ պու նէշրիյաթըն մագսատի՝ Իսլամ վէ Պուլկարլար արասընտա րապըթա մուհաֆէզէ ու միւմաշաթը թագվիյէ իթմէքտէն իպարէթ պուլընաճագ տըր։
Նէճիպ Նամըք էֆէնտի՝ Օսմանլը Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի մէմուրինինտէն պուլընտըղը հասէպիյլէ, կազէթանի մէզքիւրըն նէշրի իչիւն նէզարէթը միւշարէկէյհատան րուխսաթ խոմիշա իթմիշ վէ պու խօթիտարը գապուլ պույըրլըմըշ տըր։

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ պուլընան մատէնլէրի իշլէթմէք իւզրէ պիր գումբանիա թէշքիլի իչիւն Մ. Պալթաճըն հիւքիւմէթը Սէնիյէյէն րուխսաթ վէ իմթիյազ թալէպ իթմէքտէ խոուլի պուլունան ագտէմ կազէթալար րիվայէթընտան պուլընմըշ իսէ տէ, ալըրան մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, Մ. Պալթաճընըն իշպու թէշապպիւսը՝ էլան հիւքիւմէթ վէ եախօտ պազը աոհալը իմթիյազ թարաֆընտան իշլէտիլմէքտէ օլան մատէնլէրէ տախիլ օլմայըպ, մումայիլէյհ՝ հիւքիւմէթին չու եա պու սէպէպլէ մէթնի թէրք խոուսուլ իշլէթմէքլիկի մատէնլէրի իշլէթմէք իչիւն պիր իմթիյազ թալէպ խոիյօր իմիշ։ Իշպու լայիհա՝ էլան Օրման վէ Մէատին խոարէսինտէ թէտգիգ խոիլմէքտէ օլուպ, պու պապտէ թէշքիլ օլընաճագ շիրքէթին սէրմայէսի՝ իքի միլեօն լիրատան իպարէթ պուլընաճագ մըշ։

—Լօյտ գումբանիասընըն Տունա վաբօրը՝ էվվէլքի կիւն Անատօլու գավաղընտա թէվագգուֆ իթմիշ իքէն, Գուրճի գումբանիասընըն Շիօ վաբօրը իլէ գարըն գայըրնա միւսատէմէ իթմիշ իսէ տէ, հէր իքի վաբօրըն տախի իճրա իթտիքի կիւզէլ մանօվրա սայէսինտէ պէօյիւք պիր գազա վուգու պուլմայըպ, եալընըզ Շիօ վաբօրընըն պաշ տիրէքլէրինին եօգարը գըսմը գըրըլմըշ տըր։

—Եէմէն վիլայէթինտէ հիւտէյտա սանճաղընտա միւլհագ Զաժէրան ատասընտա էհալինին միւճէտտէտէն զէյ էյլէտիկի արազինին 3 սէնէ աշար վէրկիսինտէն մուաֆ թութուլմասընա պիլիսթիզան հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Արնավուտ գարիյէսի հարիգզէտէկեանը իչիւն վէրիլէն իանաթը միւպէյյինին տէֆթէրին պագիյէսի տախի նէշր օլընըպ, չիմտիյէ գատար մէճմուը իանաթ 305070 ղըշ։ա պալիղ օլմուշ տըր։

—Ախիրէն վէրիլէն գարար մուճիպինճէ Ճէզայիրը-Պահըը-Սէֆիտ վիլայէթի մէրքէզը խոարէսի Սագըզտան Րատօսա նագլ օլունտըղը կիպի, Րատօս միւթէսարրըֆը Քեմալ պէյ հազրէթլէրի իլէ սանճագ հէյէթինին տախի պու քէրրէ Սագըզա պիլմէթ իլէ իյֆաի վազիֆէի մէմուրէլէրինէ պաշլատըլըաը խոապէր ալընմըշ տըր։

—Ցաբէէի Սըհհիյէնին տիւնքի նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ պիր իլանընտան անլաշըլտըղը վէճհլէ, Իթալիանըն պիլճիւմլէ սէվահիլինտէն կէլէն սէֆային հագգընտաքի գարանթինա ֆէսխ ու իլղա օլընըպ, եալընըզ Մէսինա սէվահիլինտէն կէլէն սէֆային 5 կիւն գարանթինայա թապի օլաճագլար տըր։
Մէսմուամըզա կէօրէ, չէհրիմիզ Իթալյա սէֆարէթի Մէսինա միւվաքքէտտը հագգընտա մէվզու օլան գարանթինանըն տախի ֆէսխ ու իլղասընը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն թալէպ իթմիշ։

—Թրապիզօն Ֆրանսըզ գօնսօլօսը Մ. Օկիւսթ՝ տիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

ԻԼԱՆ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին պիր էմնամէի մախսուսը մուճիպինճէ, Րումէլի չըմէնտօֆէր թահվիլաթըլարընըն բրոմէսլէրինի հիւքիւմէթին բուլընը համիլ օլարագ սաթմաղա օլտըղը իլան խոուներ։
Թէքմիլ նումէրօնըն ֆիյաթը 5 ղր։
Գազանըլան իբրամիյէնին չէքիլիշինէ հագգը օլուպ 50 աատէտ նումէրօյը հավի բրոմէս՝ 100 ղրուշ, վէ քէզա 25 նումէրօյը հավի բրոմէս՝ 50 ղրուշ, վէ 10 նումէրօյը հավի բրոմէս՝ 20 ղրուշ, վէ 5 նումէրօյը հավի բրոմէս՝ 10 ղրուշ տըր։
Պինաէն ալէյհ՝ կէլէճէք փէտրվարըն 1ինճի կիւնիւ քէշիտէ օլունաճագ գուրա իչիւն չիմտիտէն սըրաքըրշ օլունապիլիր։
Թարաֆըմըզտան սաթըլան համ պուրկ նումէրօլարընըն պագըլարընա 7նճի գուրա քէշիտէսինտէ իբրամիյէ իսապէթ իթմիշ վէ վագթընտա կազէթալարըլա իլան խոիլմիշ իսէ տէ, հալա ախըը մէպլաղ իչիւն մաղազամա միւրաճաաթ վուգու պուլմամըշ տըր։
Մէզքիւր նումէրօլարը համիլ օլանլար՝ կէլիպ ագչէլէրինի ալմաղա տաւէթ օլունուրլար։
Իշպու բիյանգօնըն կէլէճէք գուրասը՝ գէկտեմբէրին 3/15ինճի կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ քէշիտէ օլունաճաղընտան, հիսսէ մէնտ օլանլարա իխթար օլունուր։
Զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր խոարէխանէմիզէ միւրաճաաթ խոէպիլիրլէր։

Ժ. Տ. ՑԱՆԷԹԹՕ
Գալաթա Գօմիսիօն խան Ն. 18

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 7 դեկտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-13/16
Օսմ. էսհամը աչըլտը	13-7/8
» » գարանտը	14-
» » Սէրի Ա	24-
» » » Պ	15-3/8
» » » Ս	13-7/8
Օթօմսն 1871	73-3/4
Օսմանլը Պանգասը	10-1/4
Րուսիա իսթիգրազը	83-5/8
Մըսըր ռոսյ. մուլթթահըրտէ	73-3/4
» իսթիյագը	98-1/2
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	70-1/2
Ռօթշիլտ իսթիգրազը	94-1/4
Մուճաալիլ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-55.

Բարիզ 7 դեկտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	82-60
» » 4 1/2 %	107-92 1/2
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	14-20
» » գարանտը	14-25
Միւթէհիտէ	
Սէրի Պ.	14-25
» Ս.	14-10
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	35-
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	509-37 1/2
Գրէտի Լիօնէ	570-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1410-
Լիօն ագսիօնը	1250-
Սիւվէյշ ագսիօնը	2047-50
Րուսիա 5 % 1877	101-1/4
Իթալիա էսհամը	97-97 1/2
Մըսըր ֆօնտ. մուլթթահըրտէ	375-
Եունան 5 % 1879	371-25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-33

Վիէննա 7 դեկտ.

Լօնտրա Ինկլիզ գամպիօ	126-35
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	17-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	15-16
» » » էն եիւքսէք	15-19
» » » էն աշաղը	15-15
Պու սապահ աչըլտը	15-18
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	38-
» » » էն եիւքսէք	38-01
» » » էն աշաղը	37-39
» » » աչըլտը	38-03
Մըսըր մուլթթահըրտէ գաբ.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	21-
» Պ.	14-20
» Գ.	15-18
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	34-75
Ագչէ Փարայի	8-
Րէբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ ք.ք.	6-32
Սթամպօլ պանգասը	6-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-10
Թըրամվայ	3-52 1/2

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բր.
Պէշլաքց մէճիտիյէ Փարէը	109-10
Մէթալիք »	99-30
Պէշլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ Լիրասը	110-23
Ֆրանսըզ ալթունը	87-28
Բօլ	90-15
Գրէմից ալթունը	51-
Գարպօն գայմէսի	10-27

ԹԱՍՖԻՑԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ	
50) » »	16-05
100) » »	
500) » »	
1000) » »	15-35
10000) »	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ինշաաթը ասքէրիյէնին Ուն Գաբանտա նիզամիյէ տագըմ փարըրանտա քէօհնէ սաճլար իլէ խուրտա թիմիւրլար միւզայէտէսինին Թըշրինը սանինին օնտուգ պիրինճի բազար էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզատէ պէշ զամմը իճրա ու գապուլ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն Ինշաաթը Ասքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլընըր։
25 Թըշրինը սանի 1887

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Սիվրիհիսարքէարլի եաւն չօրապ
12000 չիֆթ
պէհէրի 3 պուչուգ ղրուշ։
Սրգ գանավաչօ
20000 արշըն
պէհէրի 2 ղրուշ 6 բարա։
Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իչիւն միւպայաա օլունաճագ պէր վեճհը պալէա իքի գալէմ էշեա ֆիյաթը մուբրագամէսի իլէ Թալիպի էօհտէ օւնտէ օլուպ Թըշրինը սանինին եիրմի պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասընըն իճրա օլունաճաղը գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի կիպի էրիմի ալթընճը կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, թալիպլէրին մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
23 Թըշրինը սանի 1303

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ֆապրիգալի հիւմայունլար իչիւն Խուտավէնտիկեար վիլայէթինճէ միւնագասայա գօնուլան իքի եիւզ էլլի պին գըյէի ճէտիտ եարագլըգ պէհէր գըյէի ճէտիտի սէքիզ ղրուշ օթուզ իքի բարայա Թալիպի էօհտէ օւնտէ օլուպ Թըշրինը սանինին եիրմի պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասընըն իճրա օլունաճաղը, մէզքիւր կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թալիպլէրին մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
23 Թըշրինը սանի 1303

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Հալէպտէ մէվգիֆտէ պուլունան ճէպխանէի ամիրէյէ մախսուս Մուլիւքեանէ իչիւն միւպայաա օլընաճագ օն պէշ գալէմ էրզագըն ֆիյաթը մալիւմէթէ րի իլէ մահալլի Թալիպի էօհտէ օւնտէ օլուպ Թըշրինը սանինին եիրմի պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։
23 Թըշրինը սանի 1303

3—3

Ճէզայիրը-Պահըը-Սէֆիտ վիլայէթի միւլհագաթընտան Միտիլլի սանճաղընըն զէյթուն էօշրիւ 303 վէ 4 սէնէլէրինէ մահսուպ էն 2 սէնէլիք օլարագ իշպու Թըշրինը սանինին 21ինճի կիւնիւ գարարըտասէսի չէքիլմէք իւզրէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ իսէ տէ, մէզքիւր միւզայէտէ միւտտէթինին պու քէրրէ մահալլինճէ կէօրիւլէն լիւզում իլէ տէմտիտ օլունտըղը, թալիպ օլանլարըն մահալլի Մէճլիսի իտարէսինէ վէ Րուսումաթ Էմանէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
23 Թըշրինը սանի 303

3—3

Հաֆըզ Իսմայիլ էֆէնտինին Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսինտէ խոարէսինտէն իթա գըլընան 2 գըթա իլամաթ մուճիպինճէ, Իթալյա տէվլէթի թէպասընտան Իսագ Ասքանազիտէ օլան 2855 ղրուշ ալաճաղընա իսթինատէն խոաճիզ իլէ թալէպ օլունան ճինսինտէն վաղը օլան քէֆալէթինտէ պուլունան մէզքիւր Ասքանազիտէն ալընան իշպու մուամէլէ վէճհիլէ թէֆրիգ օլունան ըզ
Քէպիր էլմաս եըլտըզ իրնէ 2
Կիւմիւշ իւզէրինէ քէլէպէկ իրնէ 1
Զէյնէկ իրնէ 1
Գապագ իրնէ 1
Եուվարլագ իրնէ 1
Ի. վէրի [illegible] կիւմիւշ 1
պրօշ
քի ճէման 6 գալէմ միւճէվհէրաթըն 303 սէնէսի Թըշրինը սանինին 30ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն 3 կիւն պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն էյյամը մէզքիւրէտէ Չարշուի քէպիրտէ Գույումճըլար քէհեասը տիւքքեանընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝ Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի մէրքէզ Իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր։
25 Թըշրինը սանի 303

ԼԱՎՐՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ
ՄԱԼԻՑԷ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ԳՕՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թէէմին օլունմուշ սէրմայէսի 52 միլեօն ֆր։
Մէրքէզը խոարէսի Ֆրանսանըն Լիօն շէհրինտէ նումէրօ 61 Րէբիւպլիք սօգագընտա։

ՀԷՅԷԹԸ ԻՏԱՐԷ

Րէյիս. միւսիւ Րէմիյէ, Ֆրանսա օրտուսը զապըթանը սաբըգասընտան Լէժիօն տ՚Օնէօր նիշանըընըն օֆիսիէ րիւթպէսինի հաիզ.

ԱԶԱԼԱՐ

Միւսիւ Շարմէ. Տիրէքթօր սապըգ
» Պօմ, Լիօնտա իրատճը [րանթիէ]
» Գօթէ, [Եէմիշլի մահքէմէ մէմուրը]
» Տըլաս, իրատճը [րանթիէ]
» Իվէր, Թապիպ
» Մարթէլ, Իրատճը »
» Րօթ, » »

Գումբանիանըն ումուրը հիսապիյէսինին թէտգիգինէ մէմուր [սանսէօր] Մ. Սիվէն Լիօնտա մուհասիպ։

ՏԻՐԷՔԹՕՐ ԺԷՆԷՐԱԼ
Մ. Է. Ալլէր. միւէսսիսը շիրքէթ

Իշպու գումբանիա Ֆրանսա տէվլէթինին 22 Յունվար 1868 թարիխլի ֆէրմանը մախսուսը մուճիպինճէ թէշէքքիւլ խոուպ, գանունընամէսի Լիօնտա Մ. Միթիֆիօ տը Պէլէր Թէւլիմ, վէ պիր նիւսխէսի տախի Լիօն մահքէմէյի հուգուգընա պիթթէգտիմ Թաստիգ իթտիրիլմիշ տիր։
Իշպու Սիկուրթա գումբանիասը սէնէտէ տէօրթ տէֆա գուրա քէշիտէսի սուրէթիյլէ թէէմին իթտիկի մէպլաղը թէէտիյէ իթմէքտէ օլուպ, պիր տէֆա իչիւն տէֆթէր բարասը 5, վէ 60 այ զարֆընտա մահ պէ մահ 5 ղրշ. վէրէճէք պօլիսէ եազըլմըշ օն ատէտ նումէրօլարը հավի պէհէր նումէրօսը 100 ֆրանք գազանմագ իւզրէ 1000 ֆրանգլըգ պիր սիկուրթա տէֆթէրի իթա օլունուր, վէ պիրինճի Թագսիթի իթասընտան իթիպարէն քէշիտէ օլընան գուրալարա իշթիրագ խոէտէր. պօլիսա 10 ղրշ. վէրէնէ 20 նումէրօյը 2000 ֆրանգլըգ վէ պօլիսա 15 ղրշ. վէրէնէ 30 նումէրօյը 3000 ֆրանգլըգ տէֆթէրլէր իթա օլունուր, վէ պէօյլէճէ հէր պիր պէշ ղրուշ իչիւն 10 նումէրօ պիրլիթա 1000 ֆրանգ թէէմին օլունուր. չիրքէթին միւտտէթի իմթիյազը 99 սէնէ տիր։

ԱՔՍԻՕՆ ՎԷ ՕՊԼԻԿԱՍԻՕՆԸ ՀԱՎԻ ԹԻՐԹԻՊԱԹ

Մահ պէ մահ 25 ղրուշ վէրէն պիր հիսսէտար՝ տիւզըլնա հագգը օլըրը 50 նումէրօյը 5000 ֆրանգլըգ տէֆթէր եէրինէ 30 նումէրօյը 3000 ֆրանգլըգ պիր տէֆթէր ալմաղա բագի օլուր իսէ, էքսիք ալտըղը 20 նումէրօ մուգապիլինէ 100 ֆրանգ գըյմէթլի պիր տէ Վիլ տը Լիօն ագսիօնը նումէրօսը քէշիտէ իթա օլընըր. հիսսէտար՝ պիրինճի Թագսիթին Թէէտիյէսինտէն իթիպարէն մէզքիւր Վիլ տը Լիօն ագսիօնըընըն սէնէտէ իքի տէֆա վուգու պուլան բիւանգօլարընա իշթիրագ խոուպ, իքրամիյէ Թէսատիւֆ իթտիկի թագտիրտէ Վիլ տը Լիօն ագսիօնըլարը պաշլըճա իքրամիյէլէրի 50000, 25000, 1000 ֆրանգ վէ զամըլէհու տըրլէր։
Մահ պէ մահ 50 ղրուշ վէրէն պէհէր հիսսէտար՝ տիւզըլնա հագգը օլըրը 100 նումէրօյը 10000 ֆրանգլըգ պիր հիսսէ տէֆթէրի եէրինէ 30 նումէրօյը 3000 ֆրանգլըգ տէֆթէրի ալմաղա բագի օլուր իսէ, էքսիք ալտըղը 70 նումէրօ եէրինէ զիյատէ պէյան օլընան ագսիօն վէ օպլիկասիօնլարտան պիրինին նումէրօսը իթա օլունուր։
1877 սէնէսի Գրէտի Ֆօնսիէ [սէնէտէ 4 գուրա, պէօյիւք իքրամիյէ 100000 ֆրանգ]։

Եախօտ

Վիլ տը Բարի 1871 սէնէսի Բարիզ շէհրի իսթիգրազ էսհամը [սէնէտէ 4 գուրա, պէօյիւք իքրամիյէ 100,000 ֆրանգ]. Պու օպլիկասիօնլար էն ազը 400 ֆրանգ գազանմաճագլար տըր, վէ սէնէտէ 100տէ 3տէն 12չէր ֆրանգ ֆայիզ կէթիրիրլէր։

Եախօտ

Մահ պէ մահ 60 ղրշ. վէրէն պիր հիսսէտար տիւզըլնա հագգը օլըրը 120 նումէրօյը 12,000 ֆրանգլըգ տէֆթէր եէրինէ 30 նումէրօյը 3,000 ֆրանգլըգ պիր հիսսէ տէֆթէրի ալմաղա բագի օլուր իսէ, էքսիք ալտըղը 90 նումէրօ եէրինէ Ֆրանսանըն Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասընըն 1879 սէնէսի օպլիկասիօնլարընըն պիրինտէն պիր նումէրօ իթա խոէպիլիր։ Մէզքիւր օպլիկասիօնլար էն ազը 500 էր ֆրանգ գազանմաճագլար տըր. պունտան մաատա 100,000. 25,000. 10,000. 5,000. 1,000 ֆրանգ պէօյիւք իքրամիյէլի սէնէտէ ալթըշար [եանի հէր իքի այտա պիր] քէշիտէլէրի վար տըր։ Իշպու ագսիօն վէ օպլիկասիօնլարըն հէրպիրինին անտա պիլէթլէրի 60 ընճը Թագսիթին իթասընտա գումբանիանըն անտա սէհիմլէրի իլէ պէրապէր հիսսէտարընա Թէսլիմ օլունուր։
Մէզքիւր օպլիկասիօն վէ ագսիօնլարըն քեաֆֆէսի տախի Ֆրանսա տէվլէթինին Թահթը քէֆալէթլէրինտէ տիրլէր։
Թուրքիա, Րուսիա, Իրան, Րումանիա, Եունանիսթան վէ Սըրպիա իչիւն

Միւտիրը ումումի
Յովհաննէս Յ. Պօտուրեան

Խոարէխանէսի Պրուսատա Նօ. 10 Սըրմաքէշ խանընտա։
Տէրսաատէթ աճէնթի Պետրոս էֆէնտի Ալմաճարեան, Պահճէ գաբու Նօ. 40 Թաշ խանտա։
Իշպու գումբանիա իլէ Պօն տ՚Էսգօնթ մուամէլէսի իթմէք արզու խոէտէն տիւքքեանճը վէ եախօտ մագազաճըլար՝ Պրուսատա միւտիրը ումումի Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Պօտուրեանա տօղրուտան մէքթուպ իլէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։
Պօն տ՚Էսգօնթ մուամէլէսի կէրէք տիւքքեանճը վէ կէրէք միւշթէրիլէրի իչիւն զայէթլէ ֆայիտէլի պիր ուսուլ տըր։
Քէզալիք կէրէք մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէտէ վէ կէրէք մահալլը սայիրէտէ աճէնթէ օլմագ արզու խոէտէնլէր Պրուսատա միւտիրը ումումի Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Պօտուրեանա մէքթուպ իլէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր. պունլարըն միւթէպէր զէվաթ Թարաֆընտան Թավսիյէ օլընապիլմէլէրի մէճպուրի տիր։

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԷՃԶԱԽԱՆԷ

26 — ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ — 26

ՍՊԻՃԶԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ — 77 — ՔԷՕՊՐԻՒ ՊԱՇԸՆՏԱ — 77
ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ — 168 — ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ — 168

Մէզքիւր էճզախանէ վէ սըէչար տիւքքեանլարընտա միւթէատտիտ վէ էնվաի Թէրքիպաթը թըպպիյէ վէ էճզա վէ մուալէճաթ վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ճինս լաւթիգ իլէ չէլիքտէն մամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիմթէր ուսուլ խոտէ պազլար, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, սօլ ֆաթօնըն էն ալէա ճինսի, եէրլի վէ էճնէպի մատէն սուլարը, ֆօթօղրաֆճըլար իչիւն Թէրքիպաթը քիմեվիյէ, Պօրոս չըրապլարը, գօնեագլար, Էնվաի իչկիլէր, գօգուլը սապունլար, նէֆիս բուդրա, օ տը Գօլօնեը, սաչ սուլարը, տիւզկիւնլիւքլէր, վէ սըէչարլար իլէ քիմեախանէլէրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, Թօբտան վէ բէրաքէնտէ ֆիւրուխթ օլունըր։
Քէզալիք մէզքիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէի թըպպիյէ տախի իճրա օլընըպ, պունա մախսուս օտալարը վար տըր։
Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր։

Ձէյլ.—Պիլճիւմլէ էճզա վէ էմթէատտիլըն էն ալէա ճինսլէրի օլտուղը վէ բէք էհվէն ֆիյաթլա սաթըլտըղը Տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ րագպէթլու էհալիյէ իլան խոտէրիզ։

1782 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԼՕՆՏՐԱ ՇԷՀՐԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆԱՆ

ՖԷՕՆԻՔՍ ՖԱՅՐ ՕՖԻՍ
ՆԱՄ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Իհթիյաթ ագչէսի	Ինկ. լիրասը	1,000,000
Հասըլաթը սէնէվիյէ	,, ,,	1,000,000
1885 դեկտ. 31 է գատար Թազմին օլընան զարար վէ զիյանլար	,, ,,	15,000,000

Աճէնթէսի
ԳԼՕՆԱՐԻՏԻՍ վէ ԳՈՒՄԲ.
Խոարէխանէսի Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա Նօ. 8

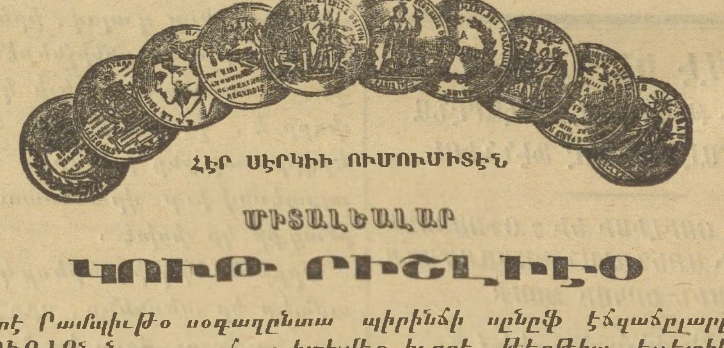

ՀԷՐ ՍԷՐԳԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՏԷՆ

ՄԻՏԱԼԵԱԼԱՐ

ԿՈՒԹ ՐԻՇԼԻԷՕ

Բարիզտէ Րամպիւթօ սօգաղընտա պիրինճի սընըֆ էճզաճըլարընտան ՊՈՒՐԺՕՆըն սուտա հալլ խոիլմէք իւզրէ Թէրթիպ էյլէտիկի չէհվէթամիզ հապլար։
ԿՈՒԹ ՐԻՇԼԻԷՕ Թապիր օլընան պու միւրէքքէպ էէնի հապլար՝ չիմտիյէ գատար Թէհլիքէտէն սալիմ օլմայան պիլճիւմլէ կիզլի իլաճլարա սալտ պէնզէմէյիպ, էրքէք իլէ գուվվէթ վէրիճի մուալիճէի մէզքիւրէնին էսասը իքի խասսէ մէճճուտ տըր։ Պու խասսէլէրին պիրի մուհաֆազա սուրէթտէ ԵԱՐԱԼԸԴ, վէ տիկէրի ՃԱՐԱՐՍԸԶԼԸԴ տըր։ Իշպու իլաճ պիր Իթթիհատա Բօսթօ րօլ իճասը վէ եախօտ Բարիզ իւզէրինէ պիր րօլ իճասը մուգապիլ վէ նագլիյէ մէսարիֆի օլմագսըզըն իրսալ օլունըր։
Գութուսը 10 ֆրանգ.—Եարըմ գութուսը 5 ֆրանգ։
Օվալամայա մախսուս օլուպ ՖՐԻԳՍԻՕՆ ՐԻՇԼԻԷՕ Թապիր օլընան մուալիճէնին շիշէսի 5 ֆրանգ։

ԺԱՆ ՊՈՒՐԺՕՆԸՆ Գընագընա, Գալաօ վէ Մալագա ՇԱՐԱՊԸ—Գընագընա իլէ Թէրթիպ օլընան էն ալէա գուվվէթ վէրիճի մուալիճէ տիր։
ՊՈՒՐԺՕՆԸՆ ԴԱԹՐԱՆ ՐՈՒՀՑԼԱ Թէրքիպ օլունմըշ եումուշագ ՀԱՊԼԱՐԸ վասըթասըյլա Վ էրէմ վէ կէօյիւս խասթալըգլարը, էօքսիւրիւք, նէվզլէ, սէս գըըգլըգը պրօնշիթ վէ նէֆէս տարլըղլարընըն քեաֆֆէի խասթալըգլարը շիֆայապ օլուրլար։
Իշպու իլաճ Բարիզին պիլճիւմլէ խաստախանէլէրինտէ իսթիմալ վէ Թէճրիպէ օլունմըշ տըր։ Գութուսը 4 ֆրանգ։
Պալատաքի իլաճլարըն քեաֆֆէսի իւզէրինտէ Բարիզ խաստախանէլէրինին սապըգ էճզաճըսը Պուրժօ իմզասը պուլունմալը տըր։
Տէրսաատէթտէ աճէօզիթօլար.— Տէլլա Սուտա, Ֆօթիատի Սէլամօ, Պ. Ախտօթմասիատէս [Լօնտրա էճզախանէսի] վէ Քիւչիւքեան պիրատէրլէր էճզախանէսի [Պէյօղլու], Թիլթօս վէ Ս. Գասթօրիատէս, էճզախանէլէրի [Գալաթա], Տ. վէ Մ. Մէզիքի էճզախանէսի [Սթամպօլ]. Աթինատա Պուսաքի. Իզմիրտէ Իզար պիրատէրլէր, Իսքէնտէրիյէտէ Կալէթթի, Գահիրէտէ Գօզզատէլլի, Սէլանիքտէ Հ. Խիւ էճզախանէլէրի։

AU PANTHÉON
ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Գալաթա սէրայընըն Թա պէօյիւք գաբուսը գարշըսընտա Նօ. 206

Գալֆօրուլօ պիրատէրլէր՝ պու քէրրէ Բարիզտէն գըշ մէվսիմի իչիւն բէք կիւզէլ մօտա գումաշլար, մէշլա ֆիսթանլըգ վէ էլպիսէի սաիրէ իչիւն էն եէնի իփէքլիլէր, սիւսլիւ Թագըմ իչիւն բէք կիւզէլ եունլըլար, զայէթ սէվիմլի կարնիթիւրլէր, բասմանթըրիլէր, տանթէլլալար, եէնի մօտա մանթօլար վէ սաիրէ կէթիրթմիշ օլտուգլարընը էհալիյէ իլան խոէրլէր։
Պիւթիւն պու մալլար՝ սոն մօտա վէ ալէա ճինստէն օլմաղլա պէրապէր զայէթ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըըլար։ Ճէհտ Թագըմը տուզելթէճէք օլան ֆամիլեալար տախի Գալֆօրուլօ պիրատէրլէրին մաղազասընա միւրաճաաթ իթտիքլէրինտէ, բէք պէօյիւք պիր ֆայտէ պուլաճագլար տըր։

ԱՆՕՆԻՄ ՏԷՆԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. ԷՕԺԷՆ ՐԱԲԱԲՕՐ

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ՝	Պուտա-Բէշթատա	սէրմայէ	ֆրանգ	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիշիէն՝	Վիէննատա	»	»	4,500,000
				24,500,000

(Իհթիյաթ ագչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր)

Գալաթատա Վօյվօտա սօգագընտա Եուսուֆ Իզզէտտին խանընտա 1ինճի գաթտա

ՀԱՆԶԷԱԹԻՇԷ
ԽԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Մէրքէզը խոարէսի Համպուրկտա պուլընան իշպու գումբանիա՝ եանկըն գարշը հէր տիւրլիւ էմլաք, էշեա, մալ վէ սաիրէ սիկուրթա խոէր մէնֆաաթլը շէրաիթ իլէ։

Տէրսաատէթ ումումը աճէնթէսի
Տիրան Ս. Մանուկեան

Պաղչէ Գաբու Րասիմ բաշա խան Ն. 13 վէ 14